

తెలియదు

దేశీయ వాణిజ్య తెలియదు.. ఆ ఇంట్లోని మనిషి ఒకరు చచ్చారని, వేసిన కొర్రాయికి తెలియదు.. మరణసూచిక తానని, వేసిన టెంటుకు తెలియదు.. చావునీడగా తాను నిలిచానని, వచ్చిన శవవాహనానికి తెలియదు.. తనది చచ్చిన ప్రయాణమని, పెగిలే చిలిమంటకూ తెలియదు.. దహనం వానికి నోప్పి కలిగించలేదని.. విచిత్రం ఏమిటంటే, ఆ శవం వెంట నడిచిన మనుషులకూ తెలియదు.. తమకూ ఇలాంటి రోజొకటి వస్తుందనీ..!

-డాక్టర్ కాస్త నరేష్ రావు, 9441406252

విప్లవకవులు చెరబండిరాజు, జ్వాలాముఖి గార్లతో జైల్లో గడిపిన ప్రముఖ కవి, విప్లవవాది నిఖిలేశ్వర్, జైలులో తనకు కలిగిన భావాలను యథాతథంగా అందించిన జ్ఞాపకాల రూపమే ఎమెస్కో వారు ప్రచురించిన గోడల వెనుక పుస్తకం. పేజీలనిండా పలకరిస్తున్నది నిఖిలేశ్వర్ జైలు జ్ఞాపకాలు మాత్రమే కాదు, కలకాలం మన జ్ఞాపకాల అలమరాలలో దాచుకోదగిన ఎన్నో ఆసక్తికర విషయాలు వాటి గురూర్లోకి మనల్ని ఆహ్వానిస్తున్నాయి.

రాజ్యాంగ యంత్రానికి తన శక్తిని ధారపోస్తూ, నిజాలు మాట్లాడుతూ, అన్యాయాన్ని ప్రశ్నించే పౌరుల జీవితాలను చీకటి సరకలోకి బలవం తంగా నెట్టి సామాన్యుల్ని శక్తిహీనుడిగా మార్చే ప్రవేశమైన జైలులోకి ప్రవేశించాక 'కాలం స్తంభించి పోయింది. మేము స్వేచ్ఛగా కాలం రెక్కలపై ఎగిరే స్థితి నిశ్చలమై ఒక పరిధిలోకి కుక్కురించాం..' అంటారు ఒకచోట నిఖిలేశ్వర్. చీకటి వెలుతురికి వగలని కోటలా వున్న జైలు గోడల మధ్య గడుపుతున్న ఆయనకు ఆ ముందురోజు రాత్రి తనను అరెస్టు చేసిన తరువాత తన ఇంటి దగ్గర కన్నీళ్లు పెట్టుకున్న తన అమ్మ, భార్య, పిల్లలు ఒక్కసారిగా జ్ఞాపకానికొచ్చారు. ఉక్తోలే బొద్దింకల మధ్య, ఉమ్మడు మరకల సదుమ రాత్రి 12 దాటితూ ఆయనకు నిద్రరాలేదు. అది సమయంలో ఈ సమాజానికి, దేవునికి ప్రవేశించి పుట్టా హోమో సెక్సువల్ అలవాట్లు వున్న ఓ సన్యాసి కూడా ఏదో నేరం మోపబడి అక్కడికి వచ్చాడు. అతగాడు మాత్రం, పోలీసులకు ప్రమాదం కాని నేరమొకటి సైన్యంగా సెల్ బయట గాలి తగులుతూ హాయిగా పడుకున్నాడు. ప్రజల కోసం కలం కదిలిస్తున్న తమకు మాత్రం సెల్ బయట పడుకునే అవకాశం లేదని, అందుకు రూల్స్ వాళ్ళుకోపని తేల్చేసిన పోలీసు వ్యవస్థ తీరును చూసి నిఖిలేశ్వర్ జాలిగా నవ్వుకున్న సందర్భమది. ఆ నవ్వు వెనక పోలీసు నిర్ణయాలు ఎంత వికారంగా, దుర్భాగంగా వుంటాయో ఆ యధార్థాలన్నీ వాటి రెక్కల్ని విప్పి ఈ పుస్తకం నిండా ఎగిరుతున్నాయి.

'నల్లగొండా గొప్ప / బంగారు కంటే వన్నెది...' అంటూ నీటిపాస్ మీద కూర్చోని పాటలు పాడే రంగయ్య జైలులో అందరికీ వంటవండి పెడుతూవుంటాడు. చేయని తప్పును వాళ్ళకుని ఎందుకు రంగయ్య జైలుకు రావలసివచ్చిందో చెప్పిన కథలో అమాంకంకొన రంగయ్యను పోలీసులు దొంగతనం కేసుకుంద పోలీస్టేషన్ కు తీసుకెళ్లి అతని దబ్బును, వెండి కడియాలను లాక్కొని, మోకాళ్ళలో రోకలి ఇరికించి, తలపట్టుకుని గోడకు బాడేస్తూ పెట్టిన చిత్రపాంసలు, వాటిని చదువుతున్న పాఠకుల నేత్రాలవెంట కన్నీళ్ళనే కాదు, పోలీసుల దుర్భాగం వట్ల నిరసనభావాన్ని రక్తనిండా మరీగలా చేస్తున్నాయి. కాలానికి - దూరానికి విభేదాన్ని మరచిపోయి గడుపుతున్న సమయంలో తన నల్ల తమ్ముళ్ళకోసం సర్వస్వం అర్పించటానికి సిద్ధపడి, శ్వేతజాతి అహంకారానికి బల్లెపోతూ... జైలు నిర్బంధం దాదాపు

అతడే గొప్పకవిగా ప్రఖ్యాతిపొందాడు. ప్రజల గురించి వందలాది కవితలు రచించాడు. శిల్పం భావకత అతనికి రెండు కళ్ళు. విషాదమేమిటంటే అతని ముసలి తల్లిదండ్రులను

కొడుకు

స్టోర్ రూంలో ఉంచాడు. అతని ప్రజల్లో వీరు లేకపోవడం ఆశ్చర్యంలో కెల్లా ఆశ్చర్యం. నిజానికి కవి కావడం కన్నా మనిషి కావడమే గొప్ప. -డా|| ఎన్. గోపి ఫోన్: 9391028496

“ఆత్మీయంగా పలకరిస్తున్న నిఖిలేశ్వర్ జైలు జ్ఞాపకాలు”

వాపులాంటిది. ఎవరైనా, ఎప్పుడైనా ఈ జీవితకాలంలో ఆ అవస్థను అనుభవించవలసి రావచ్చు..’ అంటూ లాయర్ జార్జ్ జాక్సన్ రాసిన లేఖలోని సంగతులు ఈ పుస్తకంలో ఎన్నో సత్యాలకు స్వాక్షి సంతకాలు పెడుతున్నాయి. తన భార్య చేసిన మోసానికి ఆమెను సరికేసి జైలుశిక్ష అనుభవించి, జైల్లో వార్తా, ఆఫీసర్ల బట్టలు ఉతుకుతూ, జైల్లోనే హిందీ పరిక్షలు రాస్తున్న మోహన్ సింగ్ విషయం చాలా ఆసక్తికరంగా మనసును తాకుతోంది. పొలం తగాదాల్లో చిన్నాన్న కొడుకును సరికేసిన మారుతి, బైమానిక దళంలో చేరి, ట్రైనింగ్ ఇష్టంలేక పారిపోయి సంపత్కర్ జైలుశిక్ష అనుభవిస్తున్న యువకుడు, బాగా చదువుకొని మధ్యతరగతి జీవితం గడుపుతూ ఆఫీసులో డబ్బు దుర్వినియోగం కేసులో జైలుకొచ్చిన వారి కథలు మరోకొకటి తాకుతున్నాయి. ఎమ్.ఎ. పాస్ ఉద్యోగం దొంగిలించిన ఒక ఆఫీసరు ముందే తన సర్దికెట్లను చింపివేస్తాడు. అదిచూసి కేకలేసిన ఆఫీసరుపై చేయి చేసుకుంటాడు. ఆ

ప్రచులకు: నిఖిలేశ్వర్ ఫోన్: 9177881201

- మరచి జ్ఞాపకాలలో దాచేబల్లి బస్సు స్టాండ్ దాడి పైకి మావరమై చెక్కుంటే నాగులేటి వాగు గలగలా పారుతూ, తెల్లని నావరాళ్ళపై జారు తుంటే త్రీనాథుడి పల్లాడి వీరచరిత్ర జ్ఞాపకం వస్తోంది..’ అంటూ నిఖిలేశ్వర్ అందించిన ఆ గళించిన వైభవం మరోసారి తళు క్కుమంది. ఈ పుస్తకంలో మరింతగా చెదరిపోని విచిత్రం ఎప్పటికీ పలకరించే సన్నివేశం వెంకటరెడ్డిని ఉరితీసిన సందర్భం. అప్పు పేరుతో తనని తన కుటుంబాన్ని ముప్పు తిప్పలు పెట్టేసి జానయ్యను కోపం పట్టలేక హత్యచేసి తానే లొంగిపోయాడు. అన్నీ కోర్టులు అతనికి మరణశిక్షను ఖాయం చేశాయి. చివరకు రాష్ట్రపతి దయాశిక్ష కూడా లభించక ఉరిశిక్ష ఖాయమైపోయింది. ఉరితాడు లాగేముందు ‘మిస్టర్ వెంకటరెడ్డి! నీ చివరి కోరిక ఏమిటి?’ అడిగాడు జైలు సూపర్వైంటెంట్. బాధగా విచారంగా ‘ఏమీ లేదు సారీ! వస్తానే సారీ!’ అన్నాడు వెంకటరెడ్డి. అనుకోకుండా హఠాత్తుగా ‘విప్లవం వర్ధిల్లింది’ అంటూ వెంకటరెడ్డి గట్టిగా అరిచాడు. ఆ నివాదం కలకాలం వెనకనున్న జైలు చెప్పబడక దూకుకుపోయింది. ఉరితీరం కింద చెక్క కదిలింది.. అంటూ ఆ జ్ఞాపకాన్ని చాలా సజీవంగా అందించిన నేపథ్యంలో ‘భూమిపై రాలిన / ప్రతిమనిషి కన్నీటి బొట్టులో/ వేసా ఎక్కాను శిలువ..’ అంటూ పలికిన ‘మయికోవన్నీ’ చదవ వరుసలు ఈ పుస్తకంలో కూడా చేయటం ఒక విశేషంగా వుంది. ఈ జ్ఞాపకాలలో ఒకచోట విప్లవవీరులు చేగువేరా, టాన్యా, అంగోలో, తుపాకి ఎత్తి పోరాడిన గెరిల్లా యోధుడు అగ్గినివో నేదోల దైర్ఘ్యహాసం ముద్రలు ఆయా చరిత్రలోకి మరోసారి పాఠకులను నడిపిస్తున్నాయి.

రాజ్యాంగం యంత్రం కింద ప్రాణాలను యోవనాలను కోల్పోతున్న స్వచ్ఛమైన యువ విప్లవ జీవితాలకు అంకితం చేసిన ఈ పుస్తకం కేవలం నిఖిలేశ్వర్ జైలు జ్ఞాపకాలకే పరిమితం కాలేదు. జైలు వాతావరణానికి, దాని పరిసరాల ప్రభావాలకు, అధికారుల నైజాలకు, తోటి జైలు సహచరుల మనోభావాలకు... సమస్యానికి ఒక తెలవర్ణ చిత్రపటంలా నిలబడుతోంది. ‘నాయాన్ని,

ధర్మాన్నీ, పెట్టుబడినీ, భవిష్యత్తున్నీ కాపాడెందుకు మాత్రమే కోర్టులు, విచారణలు, శిక్షలు. చివరకు పేదల గొంతులకు గోడల వెనకాలే ఉరితాళ్ళు..’ అంటూ నిజాలు ప్రతిధ్వనిస్తున్న నేపథ్యంలో జైలులో ఒక బ్యాంక్ లో కుట్రకేసులో దాదాపు మూడు సంవత్సరాల నుంచి విచారణాధీనంలో వున్న విప్లవ కమ్యూనిస్టు నాయకుడు నాగిరెడ్డి ప్రస్తావన, ఒకసారి అనంతపురం రైతు మహాసభలో ఆయనను దగ్గరనుంచి చూసిన సందర్భాన్ని కళ్ళముందు వుంచుకోండి. జైలులో దినాలను లాగుతున్న మాకు గతమే తప్ప వర్తమానం కనపడలేదు. మానసిక ఒంటరితనం ఇందరి మధ్య ఒకోసారి లోలోపలే కన్నీడు కాల్చేది..’ అంటూ మనసు పొరల్లోని ఆవిరిని అక్షరాల రూపంలో అందించిన విషయాలు పాఠకుల్ని తీవ్రంగా ఆలోచింపజేస్తున్నాయి.

శిక్ష కాలాన్ని కొంత తగ్గించి హామీచిన దానికంటే ఎక్కువ రకాన్ని పిండి దానినే రక్షణను పేరుతో జైలులో ఒక వ్యాపారంగా చేస్తున్న బూర్జువా నీతిమాలిన చర్య కూడా పాఠకులకు చాలా స్పష్టంగా ఈ పుస్తకంలో పరిచయం చేయబడింది. నిఖిలేశ్వర్ జ్ఞాపకాలలో నిశ్చల్యాన్ని పొందుతున్న పిచ్చుకల అరుచలు, కిడికిల అవల నెమ్మదిగా పీస్తున్న గాలితో కలుపు చెబుతున్న గుండుమల్లెపూల చెట్టు, చుట్టూ తెల్ల, తెల్లగా పసుపును పులుముకున్న గోడలు, గట్టిగా విసిరిస్తున్న కారు హోల్స్ చప్పుడు, బస్సుల రోడ్..ఇలా ఎన్నో సంగతులు సన్నివేశాల పరంగా తమ స్థానాల్ని వదిలం చేసు కుంటున్నాయి. నేరస్థులను సస్పెండ్చి మనుషులకు మట్టి తిరిగి సమాజంలోకి పంపవలసిన జైళ్ళు, అవి కోరి మరచిపోయిన ఉద్దేశ్యాలు ఈ పుస్తకంలోని జ్ఞాపకాలు మరోసారి కంఠాలు విప్పి గుర్తుచేస్తున్నాయి. కాబీ కాలని రొట్టెలు, ఇసుకకాళ్ళతో నిండిన అన్నం, నీళ్ళను నిండుగా మోస్తున్న పల్లెటి నాసిరకం కూరలు.. ఇవి జైలులో అతని తీర్పునానికి హాజరవుతున్న వంటల సందడి. ఇలా వందలాది విషయాలు నిఖిలేశ్వర్ జైలు జ్ఞాపకాల నిండా తోటికొనలాడుతున్నాయి.

‘ఇవే జైలు గోడల అవల పున్నప్పుడు దాదాపు మూడు - నాలుగేళ్ళు ఉద్యోగరీత్యా సైకిల్ పై ఈ జైలు ముందునుంచో, వెనక నుంచో వెళుతుండేవాళ్ళా. అప్పుడు ఈ జైలు విచిత్రంగా భయపెడుతుండేది. ఈ జైలు మనుషులు కావడంకంటే, కానీ ఈనాడు ఈ గోడల లోపల ఒక చిన్న ప్రపంచం మనలాంటిదే వుండవలసివచ్చింది. జైలులు సోదరమనవలసిన జాలి కలుగుతోంది..’ అంటూ వ్యక్తం చేసిన నిఖిలేశ్వర్ మాటల్లో ఒక గొప్ప దృశ్యం సజీవంగా కనపడుతోంది. ‘లోపల డొడ్డా, పైకి దృఢంగా వున్న ఈ గోడలకు విప్లవశక్తిని బంధించి బలం లేదు. జాతీయ బాధ్యుడూ పాలన చివరి త్యాగవేసే ఇవి ఒకనాడు నిలుపునా కాలిపోక తప్పదు..’ అంటూ పుస్తకం చివరి అధ్యాయాన్ని ముగించిన నిఖిలేశ్వర్ అఖిరి మాటలకు బిగించిన పిడికిళ్ళతో స్వల్పా స్వరపరచిన కంఠాలన్నీ సమాహారంగా మద్దతు తెలుపుతూ దిబ్బలు దద్దరిల్లేలా నినాదాలు చేస్తున్న ఈ సందర్భం విప్లవ చరిత్రకు ఒక గొప్ప ముఖచిత్రంగా నిలిచిపోతోంది.

-సాహిత్య ప్రపూర్ణ డాక్టర్ కె.జి. వేణు 98480 70084

ఇందూరు జిల్లాలోని కవులందరినీ

సమీకరించుకొని, వర్తమానం కవులకు మంచి మార్గదర్శనం చేసేలా ఏర్పాటు చేసిన సాహిత్య బడి ఇందూరు జిల్లా కృషి అభినందనీయమని ప్రముఖ కవి తెలంగాణ రచయిత సంఘం రాష్ట్ర అధ్యక్షులు నాళేశ్వరం శంకరం అన్నారు. ఈనెల 26న ఆదివారం నాడు జిల్లా కేంద్రంలోని ఇందూరు యువత కార్యాలయంలో సాహిత్య బడి ఆధ్వర్యంలో జిల్లా స్థాయి కవి సమ్మేళనం జరిగింది. ఈ కార్యక్రమానికి ముఖ్య అతిథిగా వచ్చేసిన నాళేశ్వరం శంకరం మాట్లాడుతూ సాహిత్య బడి ఆధ్వర్యంలో ప్రతిరోజూ కవితలు రాసేవారికి కొత్త అంశాన్ని ఇవ్వడం దానికి, తగిన ప్రత్యయను సూచించడం, రాసిన దానిని సాయంత్రం వేళ సమీక్షించడం చాలా సహనంతో కూడిన పని అని దీనిని సమర్థవంతంగా నిర్వహిస్తున్న ఇందూరు బడి నిర్వాహకులు డాక్టర్ కాస్త నరేష్ రావు, డాక్టర్ మధుకారి సాయిబాబు లను ఆభినందించారు. ఈ సందర్భంగా ఏర్పాటు అయిన సమావేశంలో కవులను ఉద్దేశించి ప్రసంగిస్తూ నాళేశ్వరం వారు కవితలపై అనేది ఒక నిరంతర తపస్సుతో కవులు జాతీయం, పరమని దానికి, తగిన అధ్యయనం అభ్యాసం అనేవి రెండు కళ్ళని అన్నారు. నిరంతర సాహిత్య సూక్ష్మత మున ముందుకు సాగుతూ వర్తమాన సాహిత్యాన్ని ప్రాచీన సాహిత్యాన్ని కూడా కవులందరూ బాగా చదవాల్సి ఉ

ఇందూరులో ప్రారంభమైన “సాహిత్య బడి”

సభలో ప్రసంగిస్తున్న డా|| నాళేశ్వరం శంకరం, వేదికపై డా|| మధుకారి సాయి బాబు, బైన దేవదాస్, డా|| కాస్త నరేష్ రావు, ఉత్తమ కవితా గానం చేసిన దారం గంగాధర్, కె.రజిత, నాగం సాయిబాబు సత్కరించిన బైన దేవదాస్, డా|| కాస్త నరేష్ రావు, డా|| నాళేశ్వరం శంకరం.

అన్నారు. దీనికి గొప్ప వేదికగా ఇందూరు బడి నిలబడినందుకు వారు తెలిపారు. గత 40 రోజులుగా తాను ఈ సమావేశంలో జరుగుతున్న కృషిని రోజు ప్రత్యక్షంగా గమనించానని, చేయి తిరిగిన కవులతో పాటుగా వర్తమాన కవులు కూడా చక్కగా అనుసరించి, అనుభవించి, అధ్యయనం చేసి తమ కవిత ప్రస్థానాన్ని కొనసాగించాలి

అన్నారు. దీనికి గొప్ప వేదికగా ఇందూరు బడి నిలబడినందుకు వారు తెలిపారు. గత 40 రోజులుగా తాను ఈ సమావేశంలో జరుగుతున్న కృషిని రోజు ప్రత్యక్షంగా గమనించానని, చేయి తిరిగిన కవులతో పాటుగా వర్తమాన కవులు కూడా చక్కగా అనుసరించి, అనుభవించి, అధ్యయనం చేసి తమ కవిత ప్రస్థానాన్ని కొనసాగించాలి

ఈ సందర్భంగా కవి జీవితం, సాహిత్యం వేరువేరుగా ఉండరాదన్నారు. కవితల్లో చెప్పిన వాటిని కవి ఆచరించినప్పుడు, ఆ కవిత, ఖలితకు విలువ దక్కుతుందన్నారు. కవి ఆదర్శంగా తన జీవితాన్ని గడుపువలసిందిగా ఈ సాహిత్య బడి ద్వారా కొత్త కవులు రావాలని, వారిని తీర్చిదిద్దే కార్యకలాపా ఈ సమావహం నిలువాలని బైన దేవదాస్ ఆకాంక్షించారు.

ఇంకా ఈ కార్యక్రమంలో ముఖ్య అతిథి గారు కోసిన వర్తమానం అనే అంశం మీద అప్పటికప్పుడే కవితలు అల్లిక కవులతో కవి సమ్మేళనం జరిగింది. అలాగే ఈ 40 రోజులలో చైతన్యవంతంగా కవితలు రాసిన ఈ మానం కవులైన దారం గంగాధర్, కె. రజిత, నాగం సాయిబాబు బహుమతులను అభిధులు అందించడం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా సాహిత్య బడి ఇందూరు జిల్లా నిర్వహణ కమిటీని అందరూ కలిసి ఎన్నుకున్నారు.

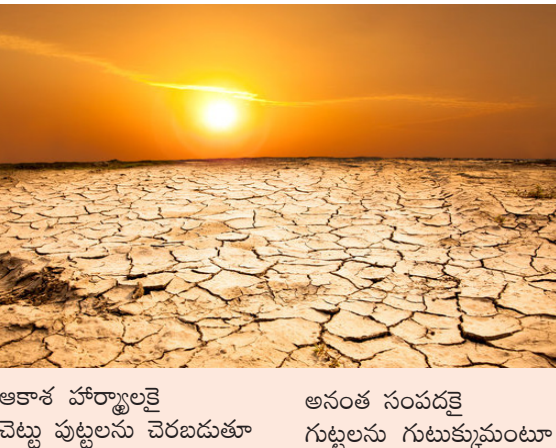
నాన్న ఎక్కడ?

అమ్మ ప్రాణం పోసింది చనుబాల్తో ప్రాణం నిలిపింది ఓడిలో లాంటింది అడిచింది నవ్వింది వేలు పట్టి నడిపించింది వెన్ను తట్టి ప్రోత్సహించింది నా జీవితం అంతా అమ్మే కదా

నా జీవితపు ప్రతి మలుపులో దీక్షిణి లా అమ్మకు నాకు అవసరం వినిపించుచు నాన్నల అమ్మల ఊతం గా ఉంటూ తను మా జీవితాలని నడిపిస్తున్నాడు నాకు నాన్న ఇచ్చుడు స్వచ్ఛంగా కనిపిస్తున్నాడు మా నీడలో కలిసి మాతో నడుస్తున్నాడు తోడుగా ఉంటూ కాపు కాస్తున్నాడు

కాలుస్తున్న ఎండలు కాగుతున్న సముద్రాలు

ప్రపంచభానుడి భుగ భుగలకు వెగడులా మారుతున్న నేలతల్లి ఉదయం నుంచే ఊపిరి సల్పి ఉక్తోత ఒడలను అడలగొడుతున్న పడవిచ్చి, అదృశ్యమైపోతున్న అడవిలో పాపం పశుపక్షులు గానం దొరకక గోసపడుతున్నవి గుక్కెను నీళ్ళలేక గాంతెడి చస్తున్నవి

పాశవికంగా పరిశ్రమిస్తు గాలి మరల గడులలో చలువ యంత్రాలు నీడలో శీతల పానీయాలుతో నీడదీరుతు ప్రకృతిని వదిలిన మనిషి ప్రపంచం పట్లక పరవశిస్తు పతనమంచుకు చేరుతున్నడు. మానవుడు చేసిన విధ్వంసంతో సముద్రాలు కాగుతున్నవి మందే ఎండలు కాలుస్తున్నవి

-డా|| ఎడ్ల కల్లెళ్ళే 9866765126

‘మనసు’

మనసుకు రెండు ముఖాలుంటాయి. నవ్వే మనసు చల్లగా, తెల్లగా ఉంటుంది. అందంగా అందరికీ చేరువై... ఆదర్శంగా నిలిచి మాటలతో హృదయాలను గెలుచుకొంటుంది. కడలి గర్భంలో జలనిధులు దాగి ఉన్నట్లు మనసు పొరల్లో వ్యధం కథలెన్నో దాగుంటాయి. మనసే మనిషికి ఆభరణం.

ఆ మనసే అదుపు తప్పితే అస్థిత్వాన్ని మింగేస్తుంది. అపరాధమా అంతరంగాన్ని కాపాడుకొంటూ ఆర్థంలా చూసుకోవాలి.

ఆర్థంలాంటి మనసు ముక్కువైతే అతకలేదు. గతం చేసిన గాయాలను మూపుడానికి మనసే లేపనం కావాలి.

నిందించాలనుకొన్నా - ఎలాగెళ్లి అరవాలనుకొన్నా అణచుకొన్న ఆగ్రహం అలలా వైకెగెసి చివరికి సముద్రంలోనే కలుస్తుంది.

మనసు మనిషిలో ఒక భాగం దాన్ని అదుపులో ఉంచితేనే మాట వింటుంది. మనుగడకు మనో నిబ్బరం కావాలి. బంధాలను బాధ్యతలను కలుపుకొని చెట్టు క్రింద నీడలోకి చేర్చుకొన్నప్పుడు, చీకటిలో దీపాన్ని వెలిగించి అప్పు ఒడిలో చేరదీసి, అక్కను చేర్చుకొని అప్పుతంతో పాటు ఆశల బలాన్ని నింపితే ఆ మనసంతా పూల పరిమళమే సాగిపోతుంది.

నల్లటి ముసుగేసుకొని లోలోనే విషపూరిత, విద్వేషాలతో రచ్చగొడుతున్న రేపటి ఉద్యోగిని కోసం నిరీక్షిస్తున్న ఎదురు చూపులను చిదిమేస్తున్న ఆ మనసు చీకటిలో తేలులు కలిపి మరబొమ్మలా మిగిలిపోతే తప్పదు.

డా. కే. పద్మావతి 9441753376

పలికే మనమునందు పరగజ్ఞానంబును చదువ పెంచు సతతముగను మదికి హాయినిచ్చు మధురనేపముచూడ పుస్తకంబు మేధ భూషితంబు! పుస్తకమెకటియన్న మనకవితనై జ్ఞానభిక్ష నోగి జుష్టిపెంచు ఇహమపరములన్ని యింపుగానేర్పించి వినయ భావమిచ్చు విశ్వమందు! చిరుగు చొక్కా తొడుగ చింతలేనేలేదు చేత గ్రంథమున్న చెదరు మనము పుస్తకంబు ఆలోచనలపెంచి పఠిత మేధ పెంచి ప్రగతి చూపు! శాస్త్రవేత్తలకిల సకల జ్ఞానమునిచ్చి పండితాభ్యుదయ ప్రభలు పెంచి సుకవి కలమునందు సుధలనుకురిపించి ప్రజకు చేతనంబు పరగ పెంచు! పఠన వల్ల నమ్మ పరిజ్ఞాన మెంతనో బాల బాలికలకు బంధురంబు తెలివి తేలులన్ని తేనెదారల వోలె మధుర భావనంబు మదిన పెంచు! విశ్వ జ్ఞానమొనగు విభుభావంబుల చదివే వాడికిలను చదివినంత వివిధ భావలందు వెలుగొంది పాత్రమూల పఠిత చిత్రమందు పారవశము!

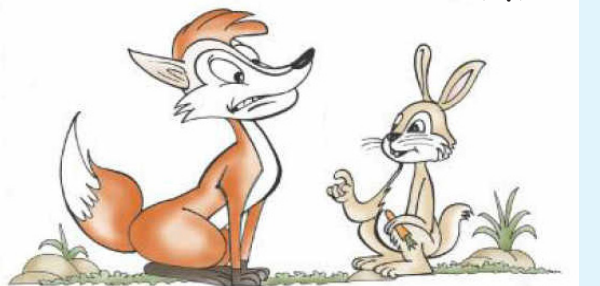
పుస్తకం- మస్తకం...!

పుస్తకంబు చదువు పుస్తకంబు పఠనంబు తెలివి పెంపుపఠిత తెజవిచ్చు ప్రరమ జ్ఞానమిచ్చి ప్రహ్లాదమునుపెంచి చెంత పాత్రమున్న చింత బావు! అంతర్జాతీయ పుస్తకదినోత్సవసందర్భంగా

డాక్టర్ గవ్వీజా శ్రీనివాసారావు 8555899493

నక్క ఆకలి

సుందరవనం అనే అడవిలో ఒక నక్క ఉండేది. దాని పేరు టక్కరి. అది ఒకసారి ఆకలితో ఏదైనా ప్రాణి దొరుకుతుందేమోని ఆశతో అడవిలో వెదకసాగింది. కొద్ది దూరం వెళ్లేసరికి దానికి ఒక చెట్టు పైన ఉడుత కనిపించింది. అది వగరన్నూ “ఓ ఉడుతా! నీకు ఒక శుభవార్త చెప్పాలి. ఇలా రా!” అని పిలిచింది. అప్పుడు చెట్టు పైన గల ఉడుత ఇంకా కొంచెం పైకి పోయింది. “ఓ ఉడుతా! నీన్నే పిలిచేది. నీకు మంచి వార్తను చెబుతాను. క్రిందికి దిగరా!” అని అంది. కానీ ఆ ఉడుత దిగి రాలేదు. పైగా ఇంకొంచెం పైకి పోయింది. నక్కకు లోలోపల ఆకలితో కడుపు మండసాగింది. అది ఎలాగైనా ఈ ఉడుతను పట్టుకొని తినాలని ఆసక్తి ఉంది. దానికి కోపం ఎక్కువై “ఓ ఉడుతా! నీవు క్రిందికి దిగి వస్తావా! లేకుంటే నన్నే చెట్టును ఎక్కువంటావా!” అని అంది.

అప్పుడు ఉడుత నవ్వి “ఓ నక్క మామా! నీకు చెట్టును ఎక్కరాదన్న సంగతి నాకు తెలుసు. నీవు చాలా ఆకలితో ఉన్నావన్నీ కూడా నాకు తెలుసు. నేను క్రిందికి దిగి వస్తే నీవు నన్ను పట్టుకుంటావని కూడా నాకు తెలుసు. అందుకే నేను క్రిందికి దిగిరావడం లేదు” అని అంది.

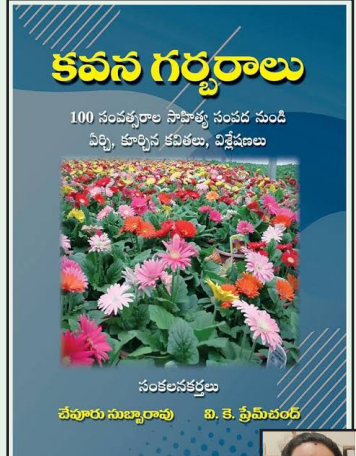
దాని మాటలను విన్న నక్క ఆశ్చర్యపోయి “జేను. నేను ఆకలితో ఉన్నానన్న సంగతి నీకు ఎలా తెలుసు?” అని ప్రశ్నించింది. అప్పుడు ఉడుత నవ్వి “ఎలా ఏమిటి నక్క మామా! నీవు నన్ను చూసి పరిగెత్తి వచ్చావంటేనే నీకు ఆకలి అవుతుందని నాకు స్పష్టమైంది. నీవు ఒక కాకితో నీకు ఆకలి అవుతున్నదనీ, ఏదేని ఒక ఉడుతను పట్టుకుంటానని చెప్పావంటూ! ఆ కాకి నా నేనని. అది నాకు ముందే నీ గురించి చెప్పి వెళ్లిందిలే! నీకు ఆకలి లేకుంటే నీవు నెమ్మదిగా వచ్చే దానివి కదా! నీవు నన్ను పిలిచావంటేనే నన్ను నీ పొట్టన పెట్టుకునేందుకు ఇలా క్రిందికి దిగి రమ్మన్నావని నేను గ్రహించాను. నేను ఇంకా క్రిందికి దిగవస్తే నీవు నన్ను పట్టుకుంటావని కూడా నాకు తెలుసు. నీకు చెట్టు ఎక్కరాదన్న సంగతి కూడా నాకు కాకియే చెప్పింది. అందులో నీవు జిత్తుల మామిడి. నీవు ఇంతవరకు ఎవరికి శుభవార్తను చెప్పలేదు. అందువల్ల నేను నిన్ను ఎలా నమ్మేది? అందుకే నేను నీ మాటలను నమ్మలేదు” అని అంది.

దాని మాటలను విన్న నక్క ఆశ్చర్యపోయి “అయ్యో! ఆ కాకి దీని నేననుకున్నా తెలియదు. నేనే ఆ నక్కని తెలియక నా తెలివితేటలను నాకు ఆ కాకి కి చెప్పింది. అందుకే నేను మరోసారి ఈ పొరపాటును చేయను. ఇప్పుడు నేను ఈ ఆకలితో మరొక ప్రాణిని చూసుకొనే తప్పదు” అనుకుంటూ అది అక్కడి నుండి వెళ్లిపోయింది. ఆ నక్కను చూసిన ఉడుత పకపక నవ్వింది.

సంగసభిక్ష చిన్న రామకృష్ణయ్య, 9908564535

‘తుది వాంగ్మూలం’ కవితకు సాహిత్యాభిషేకం...

కవన గర్భరాలు వంద సంవత్సరాల సాహిత్య సంపద నందు ఒదిగిన పేర్లెల్ల పద్మ కుమారి గారి ‘తుది వాంగ్మూలం’ కవితకు నా చిరు స్మందన. తెలుగు సాహిత్యం అక్షరాలతో నిర్మించబడిన అద్భుతమైన ప్రపంచం. ఎందరో మహాకవులు/కవయిత్రులు తమ కలలు, భావాలు అక్షరాలతో వ్యక్తపరచడం ద్వారా అమరత్వం పొందారు అనేది సత్యం.

కవన గర్భరాలు వంద సంవత్సరాల సాహిత్య సంపద నందు ఒదిగిన పేర్లెల్ల పద్మ కుమారి గారి ‘తుది వాంగ్మూలం’ కవితకు నా చిరు స్మందన.

అమరత్వం పొందిన కవుల కవిత్వ ఒక చోట చేర్చి, మనకు అందించే ప్రయత్నం చేసినందుకు ‘కవన గర్భరాలు’ పుస్తక సంపాదకులూ పుష్పహరివిన శ్రీ చేపూరు సుబ్బారావు గారు, శ్రీ వి.కె. ప్రేమచంద్ గారు అభినందనీయులు.

వంద సంవత్సరాల తెలుగు సాహిత్య చరిత్రలోని అత్యుత్తమమైన రచనలు ఒకే సంకలనంలో పొందు పర్చడం అనేది సామాన్యమైన విషయం కాదు. మహాకవులు శ్రీశ్రీ, రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్, అడవి బాపిరాజు, విశ్వనాథ సత్యనారాయణ, ఘంటసాల వెంకటేశ్వరరావు, ఓల్గా, ఆర్కడ, తనికెళ్ళ భరణి, అద్దేపల్లి రామోహనరావు, కాళోజీ, గురుజాడ అప్పారావు, గుంటూరు శేషేంద్ర శర్మ, దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి, శిఖామణి, నగ్నముని మొదలగువారు తెలుగు సాహిత్యంలో ప్రసిద్ధిగాంచిన కవులు.

యువకవుల సాహిత్యం కూడా నేడు కొత్తపుంతలు తొక్కుతోంది. అందుకే యువ కవుల కవితలకు కూడా ఈ పుస్తకంలో ప్రాధాన్యత ఇవ్వడం అనేది చాలా గొప్ప విషయం.

తెలుగు భాషకు ఒక అద్భుతమైన బహుమతిగా నిలిచిన ఈ కవితా సంకలనంలో స్థానం పొందిన కవులందరికీ హృదయ పూర్వక అభినందనలు. వర్తమాన కవయిత్రుల పేర్లెల్ల పద్మ కుమారి గారు వంటి ప్రతిభా వంతులకు ఈ గుర్తింపు లభించడం హర్షించదగిన విషయం.

అద్భుతమైన పదప్రయోగాలతో విలక్షణమైన రచనా శైలితో కవిత్యం రాసారు పద్మ కుమారి పేర్లెల్ల గారు. కొత్తకొత్త పదాలను సృష్టిస్తూ, తెలుగు కవిత్వానికి వన్నె తీసుకువచ్చే ప్రయత్నం లో నిర్ణయం తీసుకుంటారు. సమాజంలోని అనేక సమస్యలను, స్త్రీల మౌన పోరాటాన్ని, స్వల్ప స్వల్ప కోసం పోరాడి హృదయాల స్పందనలను కవిత్వానికి అంశంగా తీసుకుంటుంటారు.

ఈ కవిత ‘తుది వాంగ్మూలం’ ఆచార్య ఆత్రేయగారి ‘స్వాతంత్ర్య దేశంలో చావు కూడా పెళ్ళిలాంటిదే అదే...’ అనే భావాలకు అనుగుణంగా ఉంది. వంద సంవత్సరాల తెలుగు సాహిత్యం లో ఈ కవితకు ప్రత్యేక స్థానం లభిస్తుంది. ఇదే కదా అక్షరం కల్పించిన గౌరవం.

కవితా సంకలనంలో వీరి కవితల చదివి చూడండి. తెలియకుండానే చెమ్మ గిల్లిన కన్నులను తడుము కుంటారు. జీవితపు ముగింపులో కొన్ని వాస్తవాలను, అవాస్తవాలను ఆత్మతో చూసే క్రోధాలు అక్షర రూపంలో ఈ కవిత్యం చివిసిస్తుంది (కవిపిస్తుంది). శీర్షిక: తుది వాంగ్మూలం... శార్దూకపు వన్నెలు వెలిసిపోతున్నాయి

తుది ముగింపు ఉంటుంది. కన్నీరు వెలిబుచ్చుకోవడం కేవలం భావోద్వేగాల ప్రకటన మాత్రమే కాదు, కొన్నిసార్లు ఇది ఒక నాటికా ప్రదర్శనగా మారిపోతుంది. సమాజం లోని స్థానాన్ని కాపాడుకోవడానికి, సాను భూతి పొందడానికి లేదా ఇతర లాభాల కోసం కొందరు కృత్రిమంగా భావోద్వేగాలను ప్రదర్శిస్తారు. ముఖ్యంగా కొందరి జీవితం అంతమయ్యే సమయంలో తమ ఉనికిని చాటుకోవడానికి ఈ విధంగా చేస్తారు.

కొందరు తమను తాము నిరాపిండుకోవడానికి లేదా ఇతరుల దృష్టిని ఆకర్షించడానికి కన్నీళ్లను ఆయుధాలుగా ఉపయోగిస్తుంటారు. ఇది ఒక రకమైన ప్రశంస, సహాయం లేదా గుర్తింపు కోసం చేసే ప్రయత్నం.

అక్షరాలతోనే వ్యక్తి నివాసి ఇవ్వడం మరియు వారి ఆత్మకు శాంతి కలగాలని కోరడం అనేది ప్రతి మతంలోనూ ఉన్నదే. మరణం తర్వాత ఆత్మ శరీరాన్ని వదిలి పరమాత్మను చేరుకుంటుంది అనేది కొందరి నమ్మకం. అందుకే ఇక్కడ మృత్యు శరీరాన్ని స్థానం చేయించి, శుభ్రం చేసి, కొంతవరకు వస్త్రాలతో అలంకరిస్తారు. కావితలోని భావం పరిశీలిస్తూ కవితకు అర్థం శోధిస్తూన్నా నా భావం ఇలా... బాల్యంలో బంధువులు ఎత్తుకుని తిరిగి శరీరం ఇచ్చుడం నిర్ణీతంగా మారింది. నిత్యం తిట్లు తిట్లవారు ఇప్పుడు ప్రశంసలు కురిపిస్తున్నారు. ఒక వ్యక్తి వ్యక్తిత్వం మరణం తర్వాత చుట్టూ ఉన్న సమాజం గుర్తింపు అనే ప్రశ్న మనందరినీ ఆలోచింపజేస్తుంది.

పుట్టింది నుంచి వచ్చే ప్రతి వస్తువు అమూల్యమైనదే శ్రీశ్రీ. ‘కొత్త చీర తయ్యం తెచ్చినదేమో’ అనే వాక్యంలో పుట్టింది వచ్చే ఉన్న అనుభవాన్ని కవయిత్రులు అద్భుతంగా వ్యక్తం చేశారు. మరణం తో పోరాడి తిరిగి ప్రకాశాలని ఎవరైనా కోరుకోకుండా ఉంటారా? అక్కడ కొందరు “కన్నీరు మున్నీరుగా ఏడుస్తున్నారు. అవి అమ్మైన కన్నీళ్లు కావచ్చు లేదా సలత కావచ్చు, కానీ నా కోసం వారు చిందించే ప్రతి కన్నీటికీ నేను ఋణుడని ఉన్నట్లు నాకు అనిపిస్తుందిమో” అమెకు జీవితంలో ఎదురైన కష్టాలు ఏమీ తనకు ఇవ్వడం గుర్తు రాకపోవచ్చు. తను జీవితంలో కోరుకున్న ప్రేమ, వాళ్ళల్లో ఇవ్వడం అందుకుంటున్నందుకు ఆమె మనసుకు కాస్త ఓదార్పు అంది ఉంటుంది ఈ శరవారాలలో.

అమె జీవితం కాస్త తృప్తిపడింది అంటే అది జీవిత చరమంకంటే జరిగే తుది ఘటనలోనే అనిపిస్తుంది. కవయిత్రుల పరకాయ ప్రవేశం చేసి ఈ కవితకు రాసివుంటారు అనిపిస్తుంది. ఎన్నో వాస్తవాలను తనలో నింపుకున్న ఈ కవిత “కవన గర్భరాలు” కవితా సంకలనం నందు స్థానం కల్పించడం సంపాదకుల సముచిత నిర్ణయం అనిపిస్తుంది. కవన గర్భరాలు కవితా సంకలనం నందు తన కవితకు స్థానం దక్కదు అన్నాడన్నా కవయిత్రులు భావిస్తున్నారు. అనుకుంటూ, వారికి నా హృదయపూర్వక అభినందనలు తెలుపుతూ, నా మనోభావాలతో ఈ చిరు స్మందన.

లోజా స్నానానికి నీళ్లు అడిగితే తిట్టేవాళ్లు స్వయంగా నీళ్లు తెచ్చి పోస్తున్నారు అయ్యో... మళ్ళీ చచ్చిపో అయినా చలి లేకుండామిటో. అదాగో... కొత్త చీర... ఎంత బాగుందో మా తమ్ముడే తెచ్చినట్లున్నాడు ఏంటో... ఈ అలంకారాలు కొత్తగా ఉన్నాయి అవురూవంగా ఎత్తి పడుకోబెడుతున్నారు బళ్ళు శరీరమేగా కోర్కెలుడిగా... అయినా నలుగురు ఎత్తుకుంటున్నారెందుకో పూలతో అభిషేకం చేస్తున్నారు తిట్టిన వాళ్ళు ఎందుకో కన్నీళ్లుకుంటున్నారు పదే పదే నన్ను తలుచుకుని ఏదీమైనా ఈ స్థితి బాగుంది జీవముండగా పొందలేనివన్నీ నాకొస్తున్నాయి నవ్వుకుంటున్న నా ఆత్మ ఇక అటూ ఇటూ పరిభ్రమించడం మానేసింది అయినా నాకిది బాగుంది... || పేర్లెల్ల పద్మ కుమారి || పేర్లెల్ల పద్మ కుమారి గారి ‘తుది వాంగ్మూలం’ అనే కవిత, జీవితం యొక్క అర్థాన్ని అనేకమంది ప్రతి ఒక్కరికీ ఒక దివ్యమైన దారి చూపుతుంది. ఈ కవిత మన మనస్సుల్లో ఎల్లప్పుడూ నిలిచే ఉంటుంది. ‘వార్షికపు వన్నెలు వెలిసిపోతున్నాయి’ అనే పంక్తి, పుద్గాప్యాన్ని ఒక అందమైన నారాస్త్రవ మయానికి పోలిస్తూ, కవయిత్రుల తన రచనా శైలిని ప్రదర్శిస్తుంది. జీవితాన్ని ఓడి గెలిచిందో లేక... గెలిచి ఓడిందో కానీ, మరణం కంటిలో చివరి క్షణాల్లో అమె మనస్సులో శాంతి, ఆనందం నిండి ఉన్నాయి. జీవితం యొక్క అన్ని కష్టాలను అధిగమించి, సుఖనిర్దలోకి జారుకుంటున్నట్లు అనిపిస్తుంది. జీవితం అనే గ్రంథానికి అమె ద్రాసిన అద్భుత అర్థాయం, ప్రశాంతంగా మూసుకుపోయిన కళ్ళు కవితానికి అమరత్వం పొందినట్లు తెలుపుతున్నాయి.

“కొందరి మరణం జీవితం యొక్క అర్థాన్ని ప్రశ్నించేలా చేస్తుంది.” ఈ వాక్యం చాలా ఆలోచనని కలిగిస్తుంది. జీవితంలోనే అన్ని అనుభవాలకు ఒక చేస్తుంది కోవలు పిల్ల తన అమ్మానాన్నల్ని చూత్రం.. అన్న వదిన బాగా చూడాలని ఆశ పడుద్ది! అమ్మానాన్నల తపన.. అవిశ్రాంత జీవన పోరాటం.. అర్థం జీర్ణం కావడానికి.. తండ్రి కావాలి నేటి కొడుకు!

-రాము కోలా 9849001201

గుహ దేవతలు

కుటుంబ చక్ర గమనానికి.. నాన్న ఎందరో మారిపోతాడు అమ్మ పొయ్యి.. మంటలకు కమిలిపోతుంది!

పిల్లలు నిర్మించిన గృహాన్ని.. నాది అనడానికి వైర్యం చేయదు నాన్న!

చేస్తుంది కోవలు పిల్ల తన అమ్మానాన్నల్ని చూత్రం.. అన్న వదిన బాగా చూడాలని ఆశ పడుద్ది! అమ్మానాన్నల తపన.. అవిశ్రాంత జీవన పోరాటం.. అర్థం జీర్ణం కావడానికి.. తండ్రి కావాలి నేటి కొడుకు!

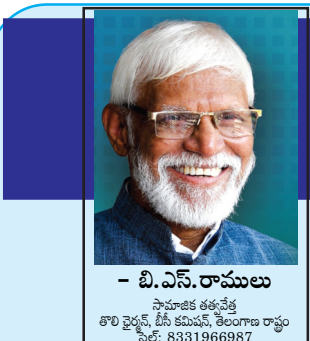
- మధుపాణి 9949700037

కవిత్యం మనిషిని కదిలించాలి-డా.వినుగు నరసింహ రెడ్డి

కవిత ఒక లక్ష్యం ఉండాలని, కవిత్యం మనిషిని కదిలించాలని సమాజంలో మార్పులు కోరేదిగా ఉండాలని తెలంగాణ రాష్ట్ర భాషా సాంస్కృతిక శాఖ సంచాలకులు డాక్టర్ వినుగు నరసింహ రెడ్డి అన్నారు. తెలంగాణ రాష్ట్ర భాషా సాంస్కృతిక శాఖ సాహిత్యం కోసం సాహిత్య వేదిక కరీంనగర్ ఆధ్వర్యంలో హైదరాబాద్ లోని రవీంద్ర భారతి కాన్వెన్షన్ హాల్లో వైరాగ్యం ప్రభాకర్ అధ్యక్షతన ఏప్రిల్ 25, శనివారం రోజున మూడు పుస్తకాల

అవిష్కరణ సభ జరిగింది. పుస్తక అవిష్కరణ సభకు ముఖ్య అతిథిగా హాజరై వైరాగ్యం ప్రభాకర్ సంపాదకత్వంలో వెలువడిన సింగిడి కవితా సంకలనం చదువులు మిసీ కవితల సంకలనం మరియు శ్రీమతి చందుబట్ల ప్రమీలాదేవి రచించిన ప్రమీలా చైతన్య కాంతుల కవితా సంపుటిని అవిష్కరించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ భార్యలను గుర్తుచేస్తూ ఉన్నాయని ఇలాంటి ప్రమీలాదేవి రచించిన ప్రమీలా చైతన్య కాంతుల కవితా సంపుటిని అవిష్కరించారు. అన్నారు. సింగిడి పుస్తకం పై కాంచనపల్లి సమాజంలో మార్పు కోరే కవిత్యం రావాలని నమోదైన అంశాలపై కవి మాత్రమే స్పందించగలడని అన్నారు. ఏడు దినోత్సవాలపై కవితా సంకలనం తీసుకురావాలన్న పుస్తకంపై ఆలోచన కలగడమే గొప్ప విషయమని తెలిపారు. కవితా పేరు సంపాదించుకోవడం కోసం కవిత్యం రాయడం సరైనది కాదని అన్నారు. విశ్వ అతిథిగా హాజరైన సురవరం ప్రతాప రెడ్డి తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం విజిటింగ్ ఫ్రాంశిస్కన్ డాక్టర్ కాంచనపల్లి గోపదర్శి రాజు మాట్లాడుతూ మార్చి 21న ఉన్న ఏడు దినోత్సవాలపై సేకరించిన కవితలు చక్కని విశ్వభాషాత్మక భావాలతో, దినోత్సవాల ప్రాముఖ్యతలను వివరిస్తూ, మన భార్యలను గుర్తుచేస్తూ ఉన్నాయని ఇలాంటి ప్రమీలాదేవి రచించిన ప్రమీలా చైతన్య కాంతుల కవితా సంపుటిని అవిష్కరించారు. అన్నారు. సింగిడి పుస్తకం పై కాంచనపల్లి గోపదర్శి రాజు సమాజ్ చేయగా చదువులు నమోదైన అంశాలపై కవి మాత్రమే స్పందించగలడని అన్నారు. ఏడు దినోత్సవాలపై కవితా సంకలనం తీసుకురావాలన్న పుస్తకంపై ఆలోచన కలగడమే గొప్ప విషయమని తెలిపారు. కవితా పేరు సంపాదించుకోవడం కోసం కవిత్యం రాయడం సరైనది కాదని అన్నారు. విశ్వ అతిథిగా హాజరైన సురవరం ప్రతాప రెడ్డి తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం విజిటింగ్ ఫ్రాంశిస్కన్ డాక్టర్ కాంచనపల్లి గోపదర్శి రాజు మాట్లాడుతూ మార్చి 21న ఉన్న ఏడు దినోత్సవాలపై సేకరించిన కవితలు చక్కని విశ్వభాషాత్మక భావాలతో, దినోత్సవాల ప్రాముఖ్యతలను వివరిస్తూ, మన భార్యలను గుర్తుచేస్తూ ఉన్నాయని ఇలాంటి ప్రమీలాదేవి రచించిన ప్రమీలా చైతన్య కాంతుల కవితా సంపుటిని అవిష్కరించారు. అన్నారు. సింగిడి పుస్తకం పై కాంచనపల్లి గోపదర్శి రాజు సమాజ్ చేయగా చదువులు నమోదైన అంశాలపై కవి మాత్రమే స్పందించగలడని అన్నారు. ఏడు దినోత్సవాలపై కవితా సంకలనం తీసుకురావాలన్న పుస్తకంపై ఆలోచన కలగడమే గొప్ప విషయమని తెలిపారు. కవితా పేరు సంపాదించుకోవడం కోసం కవిత్యం రాయడం సరైనది కాదని అన్నారు. విశ్వ అతిథిగా హాజరైన సురవరం ప్రతాప రెడ్డి తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం విజిటింగ్ ఫ్రాంశిస్కన్ డాక్టర్ కాంచనపల్లి గోపదర్శి రాజు మాట్లాడుతూ మార్చి 21న ఉన్న ఏడు దినోత్సవాలపై సేకరించిన కవితలు చక్కని విశ్వభాషాత్మక భావాలతో, దినోత్సవాల ప్రాముఖ్యతలను వివరిస్తూ, మన భార్యలను గుర్తుచేస్తూ ఉన్నాయని ఇలాంటి ప్రమీలాదేవి రచించిన ప్రమీలా చైతన్య కాంతుల కవితా సంపుటిని అవిష్కరించారు. అన్నారు. సింగిడి పుస్తకం పై కాంచనపల్లి గోపదర్శి రాజు సమాజ్ చేయగా చదువులు నమోదైన అంశాలపై కవి మాత్రమే స్పందించగలడని అన్నారు. ఏడు దినోత్సవాలపై కవితా సంకలనం తీసుకురావాలన్న పుస్తకంపై ఆలోచన కలగడమే గొప్ప విషయమని తెలిపారు. కవితా పేరు సంపాదించుకోవడం కోసం కవిత్యం రాయడం సరైనది కాదని అన్నారు. విశ్వ అతిథిగా హాజరైన సురవరం ప్రతాప రెడ్డి తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం విజిటింగ్ ఫ్రాంశిస్కన్ డాక్టర్ కాంచనపల్లి గోపదర్శి రాజు మాట్లాడుతూ మార్చి 21న ఉన్న ఏడు దినోత్సవాలపై సేకరించిన కవితలు చక్కని విశ్వభాషాత్మక భావాలతో, దినోత్సవాల ప్రాముఖ్యతలను వివరిస్తూ, మన భార్యలను గుర్తుచేస్తూ ఉన్నాయని ఇలాంటి ప్రమీలాదేవి రచించిన ప్రమీలా చైతన్య కాంతుల కవితా సంపుటిని అవిష్కరించారు. అన్నారు. సింగిడి పుస్తకం పై కాంచనపల్లి గోపదర్శి రాజు సమాజ్ చేయగా చదువులు నమోదైన అంశాలపై కవి మాత్రమే స్పందించగలడని అన్నారు. ఏడు దినోత్సవాలపై కవితా సంకలనం తీసుకురావాలన్న పుస్తకంపై ఆలోచన కలగడమే గొప్ప విషయమని తెలిపారు. కవితా పేరు సంపాదించుకోవడం కోసం కవిత్యం రాయడం సరైనది కాదని అన్నారు. విశ్వ అతిథిగా హాజరైన సురవరం ప్రతాప రెడ్డి తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం విజిటింగ్ ఫ్రాంశిస్కన్ డాక్టర్ కాంచనపల్లి గోపదర్శి రాజు మాట్లాడుతూ మార్చి 21న ఉన్న ఏడు దినోత్సవాలపై సేకరించిన కవితలు చక్కని విశ్వభాషాత్మక భావాలతో, దినోత్సవాల ప్రాముఖ్యతలను వివరిస్తూ, మన భార్యలను గుర్తుచేస్తూ ఉన్నాయని ఇలాంటి ప్రమీలాదేవి రచించిన ప్రమీలా చైతన్య కాంతుల కవితా సంపుటిని అవిష్కరించారు. అన్నారు. సింగిడి పుస్తకం పై కాంచనపల్లి గోపదర్శి రాజు సమాజ్ చేయగా చదువులు నమోదైన అంశాలపై కవి మాత్రమే స్పందించగలడని అన్నారు. ఏడు దినోత్సవాలపై కవితా సంకలనం తీసుకురావాలన్న పుస్తకంపై ఆలోచన కలగడమే గొప్ప విషయమని తెలిపారు. కవితా పేరు సంపాదించుకోవడం కోసం కవిత్యం రాయడం సరైనది కాదని అన్నారు. విశ్వ అతిథిగా హాజరైన సురవరం ప్రతాప రెడ్డి తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం విజిటింగ్ ఫ్రాంశిస్కన్ డాక్టర్ కాంచనపల్లి గోపదర్శి రాజు మాట్లాడుతూ మార్చి 21న ఉన్న ఏడు దినోత్సవాలపై సేకరించిన కవితలు చక్కని విశ్వభాషాత్మక భావాలతో, దినోత్సవాల ప్రాముఖ్యతలను వివరిస్తూ, మన భార్యలను గుర్తుచేస్తూ ఉన్నాయని ఇలాంటి ప్రమీలాదేవి రచించిన ప్రమీలా చైతన్య కాంతుల కవితా సంపుటిని అవిష్కరించారు. అన్నారు. సింగిడి పుస్తకం పై కాంచనపల్లి గోపదర్శి రాజు సమాజ్ చేయగా చదువులు నమోదైన అంశాలపై కవి మాత్రమే స్పందించగలడని అన్నారు. ఏడు దినోత్సవాలపై కవితా సంకలనం తీసుకురావాలన్న పుస్తకంపై ఆలోచన కలగడమే గొప్ప విషయమని తెలిపారు. కవితా పేరు సంపాదించుకోవడం కోసం కవిత్యం రాయడం సరైనది కాదని అన్నారు. విశ్వ అతిథిగా హాజరైన సురవరం ప్రతాప రెడ్డి తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం విజిటింగ్ ఫ్రాంశిస్కన్ డాక్టర్ కాంచనపల్లి గోపదర్శి రాజు మాట్లాడుతూ మార్చి 21న ఉన్న ఏడు దినోత్సవాలపై సేకరించిన కవితలు చక్కని విశ్వభాషాత్మక భావాలతో, దినోత్సవాల ప్రాముఖ్యతలను వివరిస్తూ, మన భార్యలను గుర్తుచేస్తూ ఉన్నాయని ఇలాంటి ప్రమీలాదేవి రచించిన ప్రమీలా చైతన్య కాంతుల కవితా సంపుటిని అవిష్కరించారు. అన్నారు. సింగిడి పుస్తకం పై కాంచనపల్లి గోపదర్శి రాజు సమాజ్ చేయగా చదువులు నమోదైన అంశాలపై కవి మాత్రమే స్పందించగలడని అన్నారు. ఏడు దినోత్సవాలపై కవితా సంకలనం తీసుకురావాలన్న పుస్తకంపై ఆలోచన కలగడమే గొప్ప విషయమని తెలిపారు. కవితా పేరు సంపాదించుకోవడం కోసం కవిత్యం రాయడం సరైనది కాదని అన్నారు. విశ్వ అతిథిగా హాజరైన సురవరం ప్రతాప రెడ్డి తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం విజిటింగ్ ఫ్రాంశిస్కన్ డాక్టర్ కాంచనపల్లి గోపదర్శి రాజు మాట్లాడుతూ మార్చి 21న ఉన్న ఏడు దినోత్సవాలపై సేకరించిన కవితలు చక్కని విశ్వభాషాత్మక భావాలతో, దినోత్సవాల ప్రాముఖ్యతలను వివరిస్తూ, మన భార్యలను గుర్తుచేస్తూ ఉన్నాయని ఇలాంటి ప్రమీలాదేవి రచించిన ప్రమీలా చైతన్య కాంతుల కవితా సంపుటిని అవిష్కరించారు. అన్నారు. సింగిడి పుస్తకం పై కాంచనపల్లి గోపదర్శి రాజు సమాజ్ చేయగా చదువులు నమోదైన అంశాలపై కవి మాత్రమే స్పందించగలడని అన్నారు. ఏడు దినోత్సవాలపై కవితా సంకలనం తీసుకురావాలన్న పుస్తకంపై ఆలోచన కలగడమే గొప్ప విషయమని తెలిపారు. కవితా పేరు సంపాదించుకోవడం కోసం కవిత్యం రాయడం సరైనది కాదని అన్నారు. విశ్వ అతిథిగా హాజరైన సురవరం ప్రతాప రెడ్డి తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం విజిటింగ్ ఫ్రాంశిస్కన్ డాక్టర్ కాంచనపల్లి గోపదర్శి రాజు మాట్లాడుతూ మార్చి 21న ఉన్న ఏడు దినోత్సవాలపై సేకరించిన కవితలు చక్కని విశ్వభాషాత్మక భావాలతో, దినోత్సవాల ప్రాముఖ్యతలను వివరిస్తూ, మన భార్యలను గుర్తుచేస్తూ ఉన్నాయని ఇలాంటి ప్రమీలాదేవి రచించిన ప్రమీలా చైతన్య కాంతుల కవితా సంపుటిని అవిష్కరించారు. అన్నారు. సింగిడి పుస్తకం పై కాంచనపల్లి గోపదర్శి రాజు సమాజ్ చేయగా చదువులు నమోదైన అంశాలపై కవి మాత్రమే స్పందించగలడని అన్నారు. ఏడు దినోత్సవాలపై కవితా సంకలనం తీసుకురావాలన్న పుస్తకంపై ఆలోచన కలగడమే గొప్ప విషయమని తెలిపారు. కవితా పేరు సంపాదించుకోవడం కోసం కవిత్యం రాయడం సరైనది కాదని అన్నారు. విశ్వ అతిథిగా హాజరైన సురవరం ప్రతాప రెడ్డి తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం విజిటింగ్ ఫ్రాంశిస్కన్ డాక్టర్ కాంచనపల్లి గోపదర్శి రాజు మాట్లాడుతూ మార్చి 21న ఉన్న ఏడు దినోత్సవాలపై సేకరించిన కవితలు చక్కని విశ్వభాషాత్మక భావాలతో, దినోత్సవాల ప్రాముఖ్యతలను వివరిస్తూ, మన భార్యలను గుర్తుచేస్తూ ఉన్నాయని ఇలాంటి ప్రమీలాదేవి రచించిన ప్రమీలా చైతన్య కాంతుల కవితా సంపుటిని అవిష్కరించారు. అన్నారు. సింగిడి పుస్తకం పై కాంచనపల్లి గోపదర్శి రాజు సమాజ్ చేయగా చదువులు నమోదైన అంశాలపై కవి మాత్రమే స్పందించగలడని అన్నారు. ఏడు దినోత్సవాలపై కవితా సంకలనం తీసుకురావాలన్న పుస్తకంపై ఆలోచన కలగడమే గొప్ప విషయమని తెలిపారు. కవితా పేరు సంపాదించుకోవడం కోసం కవిత్యం రాయడం సరైనది కాదని అన్నారు. విశ్వ అతిథిగా హాజరైన సురవరం ప్రతాప రెడ్డి తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం విజిటింగ్ ఫ్రాంశిస్కన్ డాక్టర్ కాంచనపల్లి గోపదర్శి రాజు మాట్లాడుతూ మార్చి 21న ఉన్న ఏడు దినోత్సవాలపై సేకరించిన కవితలు చక్కని విశ్వభాషాత్మక భావాలతో, దినోత్సవాల ప్రాముఖ్యతలను వివరిస్తూ, మన భార్యలను గుర్తుచేస్తూ ఉన్నాయని ఇలాంటి ప్రమీలాదేవి రచించిన ప్రమీలా చైతన్య కాంతుల కవితా సంపుటిని అవిష్కరించారు. అన్నారు. సింగిడి పుస్తకం పై కాంచనపల్లి గోపదర్శి రాజు సమాజ్ చేయగా చదువులు నమోదైన అంశాలపై కవి మాత్రమే స్పందించగలడని అన్నారు. ఏడు దినోత్సవాల

బీసీ ఉద్యమానికి టార్గెట్ - టి. చిరంజీవులు

- టి. వెం. రామలక్ష్మి
సీనియర్ జర్నలిస్ట్
ఫోన్: 8331966987

బీసీ ఉద్యమానికి, బీసీ చైతన్యానికి ఈ పుస్తకం ఒక టార్గెట్ లైట్, మార్గదర్శి. తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉద్యమంలో 1996లో ఆచార్య కొత్తపల్లి జయశంకర్ గారు, ఇస్మయ్య, వి. ప్రకాష్ తదితరులు తెలంగాణకు అనేక రంగాల్లో జరిగిన అన్యాయాన్ని గణాంకాల సేకరించి వివరించారు. అది ఉద్యమానికి, భావజాతీయతకు మూలమైంది. ఇప్పుడు పుస్తకం అంతకన్నా వివరంగా తెలంగాణ రాష్ట్రంలో సమస్త రంగాల్లో కొనసాగుతున్న అసమానతలను, వివక్షను, బీసీల వెనుకబాటుతనాన్ని రెక్కలతో సహా ముందుకు తెచ్చింది. రిటైర్డ్ ఐఎఎస్ ఉన్నతాధికారి చిరంజీవులు ఈ పుస్తకాన్ని ఒక పాఠ్య ప్రణాళికగా రూపొందించారు. అనేక సోల్డ్ ల నుండి ఇందులోని సమాచారం డేటా సేకరించడం ఎన్నో వ్యయప్రయాసలతో కూడుకున్నది. ఒక ఉన్నత అధికారిగా, అనుభవజ్ఞుడిగా ఉన్న అనుభవాలతో వాటిని సేకరించి, సాధికారికంగా మునుపటివిగా ఉన్నాయి.

దశాబ్దాలుగా సైద్ధాంతిక పోరాటం చేసిన బీసీ దృక్పథానికి కమిటీ మెంబరును, నిర్వాహకులను, సాహిత్యాన్ని సంస్కృతినీ నిర్మించడానికి సరిపోయింది. ఆ కృషి పునాదులమీద ఇవాళ రాష్ట్రంలోనే కాదు, దేశవ్యాప్తంగా కూడా బీసీ ఉద్యమ నివాదాలు 42 శాతం బీసీల రిజర్వేషన్లు, చట్టసభలతో సహా అన్ని రంగాల్లో 42 శాతం వాటా రిజర్వేషన్లు, ప్రాతినిధ్యం కోసం ముందుకు సాగుతున్నది. అందుకు ఈ పుస్తకం వివరాలను అందిస్తున్నది. తిరుగులేని వివరాలు ఒక డైరెక్టరీ స్ట్రాక్చర్లో ఉన్నాయి...

గడిచిన బీసీ ఉద్యమ స్ఫూర్తితో ముందుకు సాగాలి... 1992లో బీసీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ, మైనారిటీ రచయితల, కళాకారుల, మేధావుల ఇక్కడేదీక ఆవిర్భవించింది. దానికి కన్నీసర్గా, వ్యవస్థాపక అధ్యక్షులుగా రాష్ట్రమంతటా ఉద్యమాన్ని విస్తరింపజేస్తూ వచ్చాను. 'దళిత రచయితల, కవుల, మేధావుల ఇక్కడేదీక కృషి సాహిత్య, సామాజిక, సైద్ధాంతిక రంగాల్లో జరిగిన సిద్ధాంతాల నుండి ఒక ప్రత్యేక జీవన సిద్ధాంతంగా బీసీ బహుజన సిద్ధాంతాన్ని, సాహిత్యాన్ని సృష్టించుకుంటూ వచ్చింది. అలా ఇప్పటిదాకా వేలాది ప్రసంగాలు, వాటాలు, కథలు, నవలలు, సిద్ధాంత వ్యాసాలు వెలువడ్డాయి. వాటిని బీసీ శిఖరాయమానంగా ఈ పుస్తకం సమగ్ర వివరాలను అందిస్తున్నది. గతం నుండి చేస్తున్న పోరాటాలకు ఇందులోని వివరాలు గొప్ప మద్దతును సమకూర్చాయి.

ఈ పుస్తకంతో బీసీ ఉద్యమంలో ఒక నూతన మలుపు

ఇంతదాకా జరుగుతూ వస్తున్న బీసీ ఉద్యమం ఒక తీరు. ఈ పుస్తకం ద్వారా ఆ ఉద్యమం మలుపు తిరుగుతున్నది. ఇతను బీసీ ఉద్యమం కేవలం సైద్ధాంతిక స్థాయిలో ఆగిపోకుండా, ప్రతి రంగంలో జరుగుతున్న అన్యాయాన్ని నిలదీసి, తమ వాటాను ఎలా సాధించుకోవాలి ముందుకు తెస్తున్నది. మా తరానికి 1985 నుండి

బీసీ ఉద్యమంలో నూతన నాయకత్వం ఎదగాలి

బీసీ సామాజిక ఉద్యమం ఎంతగా ఎదిగితే రాజకీయ నాయకులు అంతగా ప్రభావితమై ముందుకు వస్తారు. అందువల్ల ఉద్యమమే మోలికైపోతుంది. అది సామాజిక ఉద్యమమైతే, రాజకీయ ఉద్యమమైతే బలప్రదర్శనకే ప్రాధాన్యత. లక్షలాది మందిని పుస్తక సమీక్షలు

సమీకరించి బలప్రదర్శన చేసినప్పుడే ఉద్యమానికి ఒక గుర్తింపు వస్తుంది. అలా నిర్వాణం చేసిన నాయకత్వాన్ని మానీ లీడర్స్ గా, ప్రజా నాయకులుగా సమాజం, ప్రజలు గుర్తిస్తారు. గౌరవిస్తారు. ప్రతి కుల సంఘం లక్షమందిని సమీకరించి సభలు పెట్టగలుగు తున్నది. ఇదే నూర్తినీ కొనసాగిస్తూ బీసీ ఉద్యమం పేరిట వారంతా కలిస్తే కనీసం 20 లక్షల మందితో మీటింగ్ జయప్రదం చేయవచ్చు. ఆ సమైక్యత, సమైక్య కృషి ఈనాటి అవసరం.

రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా... అసెంబ్లీ నియోజక వర్గాలవారీగా కృషి జరగాలి

ఒక అసెంబ్లీ నియోజకవర్గంలో రెండు లక్షల డెబ్బై ఐదువేలమంది ఓటర్లు సుమారుగా ఉంటారు. నగనికి పైగా బీసీలు, మహిళలే. అందువల్ల ప్రతి ఒక్కరికీ ఈ పుస్తకం అందాలంటే ప్రతి నియోజకవర్గంలో 50 వేల కాపీలు ఆ నియోజకవర్గంలో చేరాలి. అందుకు యువతరానికి ముందు శిక్షణ ఇవ్వాలి. ఒక లక్షమందికి శిక్షణ ఇవ్వడం అనేది ఒక లక్షం. ఆ తర్వాత వారు ఒక్కొక్కరు వందమందిని తయారు చేస్తారు. అలా విస్తరించడానికి ఈ పుస్తకం బీసీలకు కరదీపికగా, ఒక వజ్రాయుధంగా ఉపయోగపడుతుంది.

బీసీలు అభివృద్ధి చెందితే దేశం రెట్టింపు అభివృద్ధి చెందుతుంది

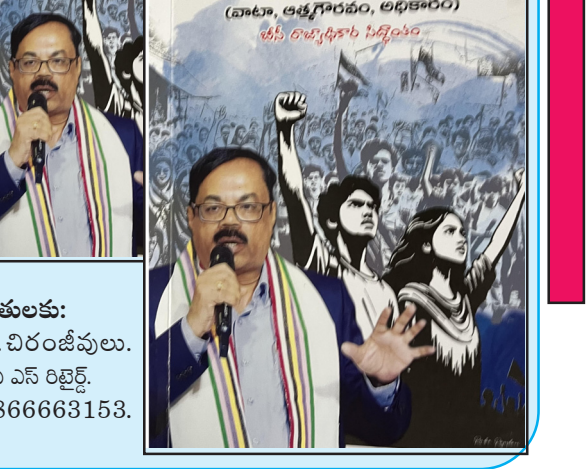
అన్ని రంగాల్లో మనకు రావాల్సిన వాటా, ప్రాతినిధ్యం

తీసుకోవడమంటే ఇప్పుడున్న అభివృద్ధిలో నగం ప్రాతినిధ్యం. అనగా ఇప్పటినుండి 50 శాతం ప్రాతినిధ్యం సాధిస్తే, భారతదేశం రెట్టింపు అభివృద్ధి సాధించడం కాదా. ఎదగడం అంటే భారతదేశ అభివృద్ధి రెట్టింపు కావడం అని అర్థం.

52 శాతంగా ఉన్న బీసీలు అన్ని రంగాల్లో 52 శాతం ప్రాతినిధ్యం, అభివృద్ధి సాధించకుండా జరిగి అభివృద్ధి ఈ దేశ ప్రజల అభివృద్ధి కాదు.

అది కొందరి అభివృద్ధి మాత్రమే. అది అందరి అభివృద్ధి కావాలంటే అన్ని రంగాల్లో 50 శాతం బీసీలు, 16 శాతం ఎస్సీలు, 7 శాతం ఎస్టీలు ప్రాతినిధ్యం పొందినప్పుడే అది అందరి అభివృద్ధి. ఇందుకోసం సుదీర్ఘమైన దీర్ఘకాలిక లక్ష్యాలుతో ముందుకు సాగడం అవసరం. ఎంతో విలువైన, సాధికారిక సమాచారాన్ని సేకరించి అందించిన చిరంజీవులు గారికి

మాధ్యమాల ద్వారా అభినందనలు.

ప్రతులకు: టి. చిరంజీవులు. ఐఎంఎస్ రిటైర్డ్. 9866663153.

“నాయక శతకం”-“నేను నా పల్లె”

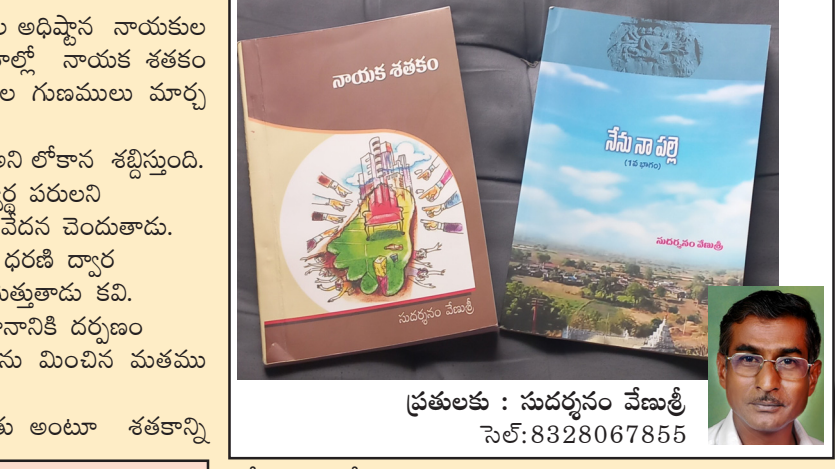
సుదర్శనం వేణుశ్రీ గారి కవిత్య దర్శనం..పద్య రచనకు మార్గ దర్శనం

సుదర్శనం వేణుశ్రీ కవి ఏ సందర్భాన్ని చందస్సులో ప్రేమ కట్టేస్తాడు. 2025 లో “నాయక శతకం” 2026 లో “నేను నా పల్లె 1” వ భాగం రచించారు.

నాయక శతకం నేటి వికృత రాజకీయాల అధిష్టాన నాయకుల వైఖరిని చాటుతుంది..108 సీనీ తేట గీతాల్లో నాయక శతకం దార్పణం. ప్రతి పద్య మకుటం నాయకుల గుణములు మార్చ నారసించా

“వేగ రావయ్య భువి పైకి వేడ్య జేయ” అని లోకాన శబ్దిస్తుంది. మొదటి పద్యం నాటి నాయకులు నిస్వార్థ పరులని నేటి నాయకులు స్వార్థ పరులని కవి ఆవేదన చెందుతాడు. 10 వ పద్యంలో రైతుల భూములను ధరిత ద్వార భూస్వాములు లాకుంటున్నారని దృఢమెత్తుతాడు కవి. 20 వ పద్యం తెలంగాణ పోరాట విధానానికి దర్శణం చివరి 108 వ పద్యంలో “మానవతను మించిన మతము లేదని చెప్పు / కలముకన్నను గుణము గొప్ప” అని నిర్దేశించి సుఖినభవం అంటూ శతకాన్ని

—కందాళై రాఘవాచార్య
8790593638

ప్రతులకు : సుదర్శనం వేణుశ్రీ నె.8328067855

నూరేళ్ల దాంపత్యం

నేనవ చేయాలనుకుంటే.. పుణ్య తల్లిదండ్రులకు చేయి.. పరతుల్లో బంధించే ప్రేయసికి కాదు !, బాధలు భరించినట్లే.. నవ్వుల విలువ తెలుసు ఒత్తి కాలేనేనే వెలుతురు వస్తుంది !, నడిచే కాళ్లకే బొబ్బలు ఒక్క పంపితేనే సత్పితౌలు చెమట చిందిస్తేనే ఫలసాయాలు !, రాత్రి జరిగిన గొడవను.. తెల్లారి మరిచిపోయే దంపతులు సూర్య దాంపత్యాన్ని ఆస్వాదిస్తారు !

లోకహితం చేసారు. తరువాత వీరి “నేను నా పల్లె” 1 భాగము కూడ శతకమే. శతక పద్యాలు జనం నోటికి కంఠ పాఠం అవుతాయి. మన వేమన సుమతీ కుమార దాశరథి శతకాలు మొదలైనవి ఈ తీరుగనే. సీనీ తేట గీతి పద్యాలతో “నేను నా పల్లె” శతకం మన పల్లెలన్నింటిని దర్శించేస్తుంది మొదటి పద్యంలో “సర్పిల పల్లెయే” తన పుట్టినిల్ల అని కవి జన్మ భూమి ఉనికిని తెలియజేస్తాడు. మరో పద్యంలో “ఓనమాలు దిద్ద ఓకట్టె పలకయు” అంటూ అప్పటి విద్య ఎలా ప్రారంభమయ్యేదో చెప్పతారు “లోవాకిలి నందు రోలు పెద్దగ నుండు” అంటూ అప్పటి ఇంట్లో ఎలా ఉండేవో కవి చెబుతారు ఇలా సుదర్శనం వేణుశ్రీ గారు తమ పద్యాలలో సమాజాన్ని దర్శింపజేసారు. వీరి పద్యాలలో శిల్ప చతురత - హృదయ సమాసాలు - భాషా పటిష్ఠత గూఢాధ్యములు - సంప్రదాయాలు - చరిత్ర మనకు గొప్పరహస్యం అంటారు.

ఇంకా వీరి కలం నుండి అనేక రచనలు ప్రతి సంవత్సరం వెలువడుతుంటాయి.

ఈ రోజు మా తాతగారి గురించి తెలుసుకోవాలి!

చిన్నప్పటి నుండి ఆయనకి పోస్ట్ మాన్ అంటే ప్రేమ. అందు కు కారణాలు వున్నాయి. పోస్ట్ మాన్ నా జీవితంలో గొప్ప వార్తల్ని విశేషాల్ని మోసుకొస్తాడు అని తన నమ్మకం అంటు. అలా అనేక సందర్భాల్లో జరిగింది. అవన్నీ కథలు కథలు చెబుతుంటారు.

అంత మంచి మనుషులు అప్పుట్లో వుండేవారు. మా తాతగారు పోస్ట్ కార్డు కొనటానికి చుట్టుపక్కల వారికి రకరకాల పనులు చేసి పెట్టేవారంటు. అప్పుడు వారు అయిదు పైసలో, పది పైసలో ఇచ్చేవారంటు. వాటితో కార్డులు, అప్పుడప్పుడు వారపత్రికలు కొనేవారు. ఇవన్నీ చింటున్నప్పుడు నాకు డ్రిప్టింగ్ గా వుండేది!

xxxxxx

మా తాతగారు తర్వాత కాలంలో రచయిత అయ్యారు. ఆయన మొదటి జోకే డీపాపటి సంవత్సరం అప్పు అయినప్పుడు ఇంత లావు పుస్తకం వచ్చిందంటు. అది మా తాతమ్మ చూసి కంగారు పడిపోయింది. మా రెండోతాత ఆ పుస్తకం తీసుకుని స్కూల్ గ్రాండ్ లో వున్న మా తాతకి ఇచ్చినప్పుడు ఇద్దరూ గాల్లోకి ఎగిరారంటు.

అలాగే తర్వాత కాలంలో మా తాత రాసిన కథలకు బహుమతులు వచ్చినప్పుడు పత్రికల నుండి ఉత్తరాలు వచ్చేవి. అవన్నీ మా తాత దాచుకున్నాడు. మాకు చూపించేవాడు.

“ఇప్పుడు ఉత్తరాలు లేవు, టెలిగ్రాములు లేవు. మొయల్స్ వచ్చాయి. సెల్ ఫోన్స్ వచ్చాయి. అప్పుట్లో ఓ కథ అచ్చు అయితే కనీసం నాకు ఓ వంద ఉత్తరాలు వచ్చేవి. మాటలు గాల్లో కలిసిపోతాయి. ఉత్తరాలు అలా కాదు మనవదా” అనేవారు.

గ్రంథాలయానికి మొదటిసారి వెళ్ళినప్పుడు ఓ మిత్రుడు చెప్పాడంటు. మనం ఓ కార్డు రాస్తే మనకు ఉచితంగా బైబిల్ మాత్రమే కాదు ఇంకా చాలా పంపిస్తారని. అప్పుట్లో కార్డు మూడు నుండి అయిదు పైసలు వుండేవంటు. అలాగే ఇంట్లో పత్రికలు వచ్చేవి. అందులో కవితలు అని చిన్న ప్రకటనలు వచ్చేవి. అవి చదువుకి చెందినవైనా, మచ్చలకు చెందినవైనా సరే. కొన్ని కంపెనీలు డిబ్బితో, ఇంకొన్ని బొంబాయిలో వుండేవంటు.

అసలు విషయం మా తాతగారి నాన్న చిన్నప్పుడు మా తాతకి అసంపత్కరాలు వుండగా చనిపోయారు. అప్పుడు వాళ్ళకు నెలకు డెబ్బై అయిదు రూపాయలు మని ఆర్డర్ వచ్చేది. మా తాత గారిది చివరి ఇల్లు. పోస్ట్ మాన్ అది తెచ్చి ఇస్తూ మా తాతమ్మని మందినీళ్ళు అడిగి, కాసేపు కూర్చునే వారు. అప్పుట్లో మని ఆర్డర్ వచ్చినప్పుడు ఒకటో, అరో డబ్బులు ఇచ్చేవారు. మా తాతమ్మ ఓసారి ఇవ్వబోయింది.

“మా దగ్గర నేను తీసుకోవటమా? అంతకన్నా పొరపాటు

వుంటుందా? నాకు ఇద్దరు ఆడపిల్లలు. జీతం వస్తోంది. అయినా ఇద్దరిందల వదుతున్నాను. పెద్దాయన జనం కోసం పని చేస్తూ చనిపోయారు. ఇంతమందిని డెబ్బై అయిదు రూపాయల్లో ఎలా చెంపతున్నారో తెలుసుకుంటే ఆశ్చర్యం కలుగుతుంది. తీసుకుంటే పాపం అవుతుందమ్మా” అనటం మా తాతగారు విన్నారుంటు.

అంత మంచి మనుషులు అప్పుట్లో వుండేవారు. మా తాతగారు పోస్ట్ కార్డు కొనటానికి చుట్టుపక్కల వారికి రకరకాల పనులు చేసి పెట్టేవారంటు. అప్పుడు వారు అయిదు పైసలో, పది పైసలో ఇచ్చేవారంటు. వాటితో కార్డులు, అప్పుడప్పుడు వారపత్రికలు కొనేవారు. ఇవన్నీ చింటున్నప్పుడు నాకు డ్రిప్టింగ్ గా వుండేది!

xxxxxx

మా తాతగారు తర్వాత కాలంలో రచయిత అయ్యారు. ఆయన మొదటి జోకే డీపాపటి సంవత్సరం అప్పు అయినప్పుడు ఇంత లావు పుస్తకం వచ్చిందంటు. అది మా తాతమ్మ చూసి కంగారు పడిపోయింది. మా రెండోతాత ఆ పుస్తకం తీసుకుని స్కూల్ గ్రాండ్ లో వున్న మా తాతకి ఇచ్చినప్పుడు ఇద్దరూ గాల్లోకి ఎగిరారంటు.

అలాగే తర్వాత కాలంలో మా తాత రాసిన కథలకు బహుమతులు వచ్చినప్పుడు పత్రికల నుండి ఉత్తరాలు వచ్చేవి. అవన్నీ మా తాత దాచుకున్నాడు. మాకు చూపించేవాడు.

“ఇప్పుడు ఉత్తరాలు లేవు, టెలిగ్రాములు లేవు. మొయల్స్ వచ్చాయి. సెల్ ఫోన్స్ వచ్చాయి. అప్పుట్లో ఓ కథ అచ్చు అయితే కనీసం నాకు ఓ వంద ఉత్తరాలు వచ్చేవి. మాటలు గాల్లో కలిసిపోతాయి. ఉత్తరాలు అలా కాదు మనవదా” అనేవారు.

అమరావతి సాహితీ మిత్రులు 2024 జనవరి నుండి నిర్వహిస్తున్న సాహిత్యం వర్క్ షాపులు. ఈ వారం కథా విజేత బి. సుబ్రహ్మణ్యం. వారి కథ - దా!రావి రంగారావు “వేసవి సెలవులు” చదవండి. -న.పాదకులు 9247581825

రవికి వేసవి సెలవులు ఇచ్చారు. రవి సంతోషంగా బడి నుండి ఇంటికి వచ్చాడు. పుస్తకాలు హోల్ మధ్యలో వదేసి వచ్చి “అమ్మా! మాకు రేపటినుండి సెలవులు. అమ్మ! సెలవుల్లో ఎక్కడికైనా వెళ్ళదాం!” అని అడిగాడు రవి.

“పుస్తకాలు మళ్ళీ హోల్ లో వదేశావా? వాటిని సర్దలేక పోతున్నా” అని విసుక్కుంది రవి తల్లి పద్మ. “అమ్మా! నేను నా పుస్తకాలు అలమారలో సర్దిపెట్టాను” అంటూ పచ్చింది గీత. “చూడరా! నీ కంటే చిన్నదైనా అన్ని పనులు సక్రమంగా చేస్తుంది”

“అదేం కాదు. నేను హోల్ లో పడేశా కదా! అందుకే అలా చేసి చెబుతున్నా” అన్నాడు బంకంపూతి పెట్టి చెల్లిని వెక్కిరిస్తూ. “ఏంటి! ఇంట్లో చాలా గొడవగా ఉంది. ఏమైంది?” అంటూ రాఘవ భోజనానికి వచ్చాడు. “అప్పుడే అప్పీను నుండి వచ్చారా! ఇద్దరూ మీ సుపుత్రుడు ఎక్కడికీ వెళ్తారట. తీసుకువెళ్ళండి”

“నానా! పది రోజులు సెలవు పెట్టిన మనం హోల్ లో పోల్ స్టేషన్ కు వెళ్ళివద్దాం” “అమ్మో! పది రోజులే. నా ఉద్యోగం గోవిందా” అని భయం నడించాడు రాఘవ. “నానా! పోనీ తాతయ్య దగ్గరకు వెళ్తాం. మమ్మల్ని పంపి మీరు వచ్చేయండి. సెలవులు అన్నీ అక్కడే గడిపేద్దాం” అంది శాంతి నాన్న చేయి పట్టుకొని.

“ఆ పల్లెటూరులో ఏమింది? నేను రాను. బోర్ కొడుతుంది” అన్నాడు రవి. “పోల్ స్టేషన్ కు వెళ్ళేవారు చేతులెత్తండి” రాఘవ అనగానే రవి రెండు చేతులు వైశాక్షాడు. “తాతయ్య! ఊరుకు వెళ్ళేవారు చేతులు వైశాక్షాండీ” అనగానే మొత్తం ఆరు చేతులు కనపడ్డాయి. రవి చుట్టూ చూడగ తాతయ్య ఎప్పుడు వచ్చాడో కానీ తన రెండు చేతులు వైశాక్షాణ్ణి కనపడ్డాయి. “తాతా! నువ్వు ఎప్పుడు వచ్చావు?”

“ఇండాకే వచ్చాను రవి. ఏరా! మా ఊరు వస్తే బోర్ కొడు తుందా? ఒకసారి వస్తే కదా తెలిసింది. ఎప్పుడూ ఏదో వంక చెప్పి తన ముందుకుంటున్నావు. నీకన్నా నా మనవరాలే మంచి. మనసాని చెబుతుంది”

“అంటే చెల్లి, అమ్మ, తాత ముగ్గురూ పల్లెటూరుకే ఓటు వేశారన్న మాట. నేనొక్కడిని ఆక్కడికి ఎలా వెళ్తాను?”

“అలా దిగులు పడకు. పోల్ స్టేషన్ కు

వేసవి సెలవులు

నేను తీసుకెళ్తాల్” తాత అన గానే రవి దగ్గరకు వెళ్ళి “నిజంగానా? ఎప్పుడు వెళ్దాం?” అని అడిగాడు. “ఈ సంవత్సరం మా స్నేహితులం అక్కడే కలవాలని నిర్ణయించాలి. నాలుగోజులు సరదాగా గడిపివద్దాం. సరేనా!” “నేను మాత్రం నానమ్మ వద్దనే ఉంటాను” అని శాంతి అనడం ఆలస్యం “నానమ్మ కూడా” అని రవి గేలిచేశాడు.

సెలవులకు రవి, శాంతి నానమ్మ ఊరు వెళ్ళారు. అది నగరానికి దూరంగా ఉన్న పల్లెటూరు. అయినా అక్కడ దొరకని వస్తువంటూ లేదు. రవి క్రికెట్ బ్యాట్, బంతి కొని అక్కడ పిల్లల తో ఆడుకుంటున్నాడు. శాంతి నానమ్మ తో తిరుగుతూ పొద్దున్నే ముగ్గులు వేయడం, చెట్లకు నీళ్ళు పెట్టడం, కూరగాయలు, ఆకుకూరలు కోయడం చేస్తున్నది. ఆటలు కూడా నాన్న ముక్కో అచ్చా చెప్పూ, చదరంగం తాతతో ఆడుకుంటున్నది. పొద్దుటే తాటి ముం జెలు, మధ్యాహ్నం మామిడి కాయలు రవి, శాంతి తింటున్నారు.

నానమ్మ చేసే వంటలయితే చాలా రుచిగా ఉంటున్నాయి. సాయంత్రం చల్లగా తాతతో శాంతి, రవి షికారుకు కూడా వెళుతున్నారు. “నడవడం చాలా ఆరోగ్యకరం. ప్రతిరోజూ మనం వీలైనప్పుడు అడుగులు వేస్తూనే ఉండాలి. నడక వల్ల చాలా లాభాలు ఉన్నాయి” “తాతయ్య! మా నీటి లో అందరూ ఒకచోటకు వెళ్ళి అక్కడ పరిగెత్తుతూ ఉంటారు”

“మనకు అలాంటి అవసరం లేదు. ఇక్కడ అక్కడ ఉన్నంత ట్రాఫిక్ ఉండదు” అన్నాడు తాతయ్య. దారిలో కొందరు తాతయ్యని పలకరిస్తున్నారు. “వెంకటరామయ్య గారు. నీ మనవడు, మనవరాలు చాలా బుద్ధిమంతుల్లా ఉన్నారే!” “మంచి క్రమశిక్షణ గల పిల్లలు” అని పొగుడుతున్నారు. “బుద్ధి మంతులు అంటే ఏంటి తాతయ్య? అని అడిగింది శాంతి. “అంటే తెలివి తో పాటు చెప్పిన మాట వినేవాళ్ళు అన్నమాట. దారిలో మల్లెపూలు కొన్నాడు తాతయ్య. అవి తెచ్చి నానమ్మ రక్తం కు ఇచ్చాడు. “మన పెరట్లో మల్లె చెట్టు ఉందిగా! మళ్ళీ ఎందుకు ఈ పూలు కొన్నావు?” అడిగాడు రవి.

“మన తోటలో పూలు మంచి వాసన రావడం లేదు. అందుకే కొన్నా” “బాగుంది సంబరం. మీకు నచ్చక నా పేరేండుకు మధ్యలో” నానమ్మ చేతులు ఊపిరితూ. “సరే గాని మా లక్ష్య దేవునికి కొన్ని అమ్మాయి శాంతికి కొన్ని ఇవ్వు” అన్నాడు తాత. ఇద్దరూ రవి శాంతి నానమ్మతో వెళ్ళి పూలదండ ఎలా కడుతుందో చూసింది. తాత, రవి లు నాలుగు రోజులు పోల్ స్టేషన్ కు వెళ్ళినవారు. సెలవుల్ని ఇట్టే గడిచిపోయాయి. రవి నాన్న అమ్మ పిల్లలను తీసుకెళ్ళడానికి పల్లెటూరు వచ్చారు.

“అప్పుడే నేలా పదిహేను రోజులు అయిపోయాయా? వచ్చే దసరా సెలవలకు ఇక్కడికే వస్తా!” అన్నాడు రవి. “ఎందుకు? తాతయ్యను కాకా వట్టి ఊర్లు పట్టుకొని తిరగడానికా?” అని శాంతి అనగానే “బాగా చెప్పావు” అంది నానమ్మ. “వచ్చే వేసవి కాలం మనం అరకు వెళ్దాం. సరేనా!” అన్నాడు వెంకటరా మయ్య. “నిజంగానా? అయితే వేసవి సెలవలు మళ్ళీ మళ్ళీ రావాలి” అన్నాడు రవి. ఈసారి తాతతో పాటు అందరూ వస్తారు.

చూస్తుంటారు. అందులోనూ నగరంలో వుంటున్నారు. అపార్ట్ మెంట్స్ పెరిగిపోయాయి. అసలు ఉత్తరాలు రాసేవారు లేరు. అందు కని రోజూ మా తాత కూర్చుని లేఖలు రాస్తుంటారు. తన పిల్లలకు, మనవలూ, మనవరాళ్ళకూ. అవన్నీ పోస్ట్ చేస్తుంటారు. అవన్నీ కేవలం క్షేమ సమాచారం చెప్పటం కోసం కాదు. గొప్ప లేఖలు. నిత్రాణ ఇందిరా గాంధీకి అద్భుతమైన లేఖలు రాశారు. ప్రపంచంలో ఉత్తరాలది గొప్ప చరిత్ర. ఇప్పుడు అస్స, నేనూ విదూ కలుసుకున్నాం. మా తాతగారి గురించి చెప్పాను.

“ముందు మనం మీ తాతగారి లేఖలను ఓ పుస్తకం గా తీసుకువద్దాం. అది పోస్ట్ మాన్ కి డెడికేట్ చేద్దాం” అన్నాడు రవి. “మనం చేయవలసింది ఇంకేముంది. ఇక నుండి ప్రతివారం మీ తాతగారికి ఉత్తరం రాద్దాం. అవి మీ పోస్ట్ మాన్ కి వేద్దాం. అలాగే మన చిరునామాలు రాస్తే తాతగారు మనకి ఉత్తరాలు రాస్తుంటారు” అంది అస్స. ఇదీ విషయం. మన అమ్మానాన్నలు ఉత్తరాలు రాయక పోవచ్చు. మనందరం తాతలం రాద్దాం. ఫ్రెండ్స్ కి రాద్దాం. చివరికి ఈ ప్రపంచానికి రాద్దాం” అన్నాడు.

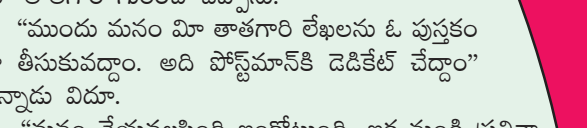
మా తాతగారు - పోస్ట్ మాన్!

పోస్ట్ మాన్ తర్వాత రిటైర్మెంట్ అయింది. మా తాత పోస్ట్ మాన్ కి అంకితం చేస్తూ ఓ నవల రాశారంటు. అది ఓ పోస్ట్ కి పంపితే వెనక్కి పంపుతూ “ఇలాంటి రచనల్ని

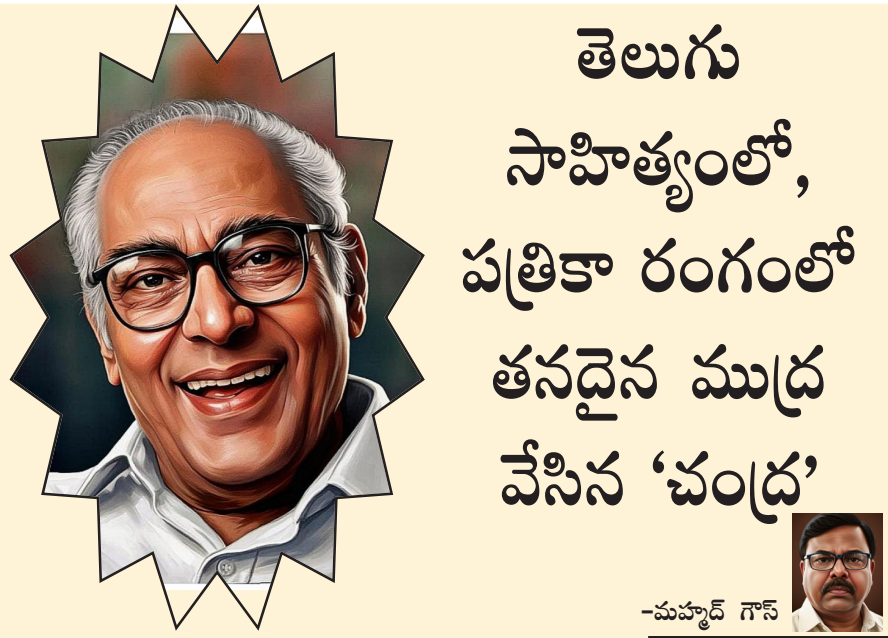
క్షేమంగా మోసుకొచ్చినందుకు పోస్ట్ మాన్ కి అంకితం ఇవ్వాలిందే అని ఓ న్యాయనిర్ణయ వ్యంగ్యంగా రాసి అది తుడిచేయటం మరిచిపోయాడు. మా తాతగారు అప్పుడు ఓ లేఖ రాశారంటు. “అయ్యో! పోస్ట్ మాన్ నాకు దేవదూత లాంటివాడు. దేవుళ్ళు కూడా అన్యాయం చేస్తుంటారు. చిన్నప్పటి మా తండ్రిని తీసుకు పోయాడు. ఆ తర్వాత మా జీవితంలో ఆనందాలను తీసుకొచ్చింది ఈ పోస్ట్ మాన్. వీరి వ్యంగ్యం బాధ కలిగించింది. వారి రచనలు మాత్రం వెనక్కి రావాలి. రాకపోతే మంచిది. ఈ తరహా వ్యంగ్యం మంచిది కాదు. ఇక నుండి మీ పోటీలకు రచనలు వంపన” అంటూ.

వెంటనే లేఖ వచ్చింది మా తాతకి వారినుండి. “మమ్మల్ని క్షమించండి. అతన్ని ఇకనుండి ఏ పోటీలకూ న్యాయ నిర్ణేతగా వుంచటం లేదు. తనని మా సంస్థ నుండి బహిష్కరిస్తున్నాం” అంటూ!

పోస్ట్ మాన్ లు మంచి వార్తల్నే తీసుకురారు. అందులో మరణాలు వుంటాయి. ఘయల్యార్స్ వుంటాయి. బతుకు అంటే అదే కదా! xxxxxx ఇప్పుడు మా తాతగారు రోజూ ఉత్తరం వచ్చిందా అని ఎదురు

-బి. సుబ్రహ్మణ్యం 99086 69424

తెలుగు సాహిత్యంలో, పత్రికా రంగంలో తనదైన ముద్ర వేసిన 'చంద్ర'

-మహ్మద్ గాస్

తెలంగాణకు చెందిన ప్రముఖ చిత్రకారులు, శిల్పి, కార్టూనిస్టు, కళాదర్శకులు మరియు కథా రచయిత. ఆయన తన ప్రత్యేక శైలి చిత్రలేఖనం, ఇల్లస్ట్రేషన్లతో తెలుగు సాహిత్యంలో, పత్రికా రంగంలో (మయూరి, జ్యోతి, యువ) తనదైన ముద్ర వేశారు. 'చంద్ర' కుంచె పేరుతో ప్రసిద్ధి చెందిన మైదం చంద్రశేఖర్ గారి వర్తంతి జ్ఞాపకం !

1960 నుండి దాదాపు 40 ఏళ్ల పాటు చంద్ర వేసిన ముఖచిత్రాలతో వేలాది పుస్తకాలు వెలువడ్డాయి.

చంద్ర గీసిన కార్టూన్లు తొలిసారిగా 1959లో ఆంధ్రపత్రికలో ప్రచురితమయ్యాయి. ఆయన కలం నుంచి జాలువారిన తొలి కథ 'నా సూటుకేసు' 1961లో ఆంధ్రప్రభలో వెలువడింది. ఆపై మూడేళ్లకు 'గడ్డిపూలు' పుస్తకానికి బొమ్మలు గీశారు. చంద్ర చిత్రకళాప్రస్థానంలో కొన్ని వందల సంవత్సరాల ముఖచిత్రాలు, కొన్ని వేల ఇల్లస్ట్రేషన్లు, కార్టూన్లు, పెయింటింగులు, గ్రీడింగ్ కార్టూన్లు వెలువడ్డాయి. విరసం, భూమిక, కథాసాహితీ వంటి ప్రముఖ ప్రజా సాహిత్య, సాంస్కృతిక, పాఠశాల సంస్థలకు లోగోలు రూపొందించారు. 'యువ', 'జ్యోత్స్న', 'జ్యోతి', 'రచన' తదితర పత్రికల్లోనూ పనిచేశారు. మరికొన్ని సాహిత్య పత్రికల్లో కొన్నాళ్లు సంపాదకీయ విభాగంలోనూ సేవందించారు.

బీఆర్ ఆంధ్రవార్త ఓపెన్ వర్సిటీలో ఆర్టిస్టు కమీ డిజైనింగ్ పనిచేశారు. పాఠ్యపుస్తకాల ఆల్టమీడియం బొమ్మలు, లే-అవుట్, డిజైనింగ్ రూపకల్పనలో చంద్ర ప్రధాన పాత్ర పోషించారు. 'ఓ అమ్మకథ', 'డిటిక్టివ్ నారద' తదితర సినిమాలకు కళాదర్శకుడిగా పనిచేశారు. మరికొన్ని సినిమాలకు పబ్లిసిటీ డిజైనింగ్ నాణ్యత వ్యవహరించారు. దర్శకుడు బీ నరసింహారావు ప్రోత్సాహంతో 'రంగులకల', 'చలివీమలు', 'అబ్బాయి (పేమలోపడ్డడు)' తదితర చిత్రాలలో నడించారు. 'ఇంద్రధనుస్సు', 'వెన్నెలవేట' ధారావాహికలకు దర్శకత్వం వహించారు. చంద్రను ఉమ్మడి ఏపీ ప్రభుత్వం హాంస్ అవార్డుతో సత్కరించింది. ఏపీ సాంస్కృతిక మండలి 'కళారత్న' అవార్డును ప్రధానం చేసింది. 'చంద్ర కార్టూన్లు', 'డస్ట్ బిన్ కార్టూన్లు' పేరుతో పుస్తకాలు వెలువడ్డాయి. చంద్ర ఆత్మీయులు, స్నేహితులంతా కలిసి 2016లో 'ఒక చంద్రమంట' పేరుతో అభినందన సంచిక ప్రచురించారు.

పూర్వ వరంగల్ జిల్లా కేసముద్రం మండలం ధన్వసరి గ్రామానికి చెందిన మైదం రంగయ్య, సోమకల్మి దంపతులకు 1946 ఆగస్టు 28న చంద్ర జన్మించారు. తల్లి ఎడ్లబండిలో వెళ్తున్న క్రమంలో నిండు పుస్తమి రోజున జన్మించడంతో ఆయనకు చంద్రశేఖర్ పేరు పెట్టారు. స్కూల్లో చదివే రోజుల్లో ప్రతి ఆదివారం ఖిలా వరంగల్ వెళ్లి ఆక్రమి శిల్పాలను చూస్తూ వాటి బొమ్మలు వేయడానికి ప్రయత్నించేవారు. వరంగల్లోని అజంజాహి మిల్లలో తొలుత పనిచేసిన వారి తండ్రి గారు ఆ తర్వాత హైదరాబాద్లోని ఆఫీస్లో చేరడంతో కుటుంబం హైదరాబాదుకు మారింది.

నారాయణగూడలోని పల్లెటూరులోని ఇంటి ప్రాంగణంలో ఆయనకు చంద్రశేఖర్ పేరు రామరాజు, వట్టికోట తదితర వైశాలికుల స్కూల్ ధాయలో చంద్ర పెరిగారు. అలాగే సుల్తాన్ బజార్లోని లైబ్రరీ చంద్ర వ్యక్తిత్వాన్ని తీర్చిదిద్దింది. ఆరు, ఏడు తరగతుల్లోనే శంకర్ పీఠీ చిత్రలేఖనం పోటీలో పాల్గొని బహుమతులు అందుకున్నారు.

డాక్టర్ వద్దనుకొని చిత్రకారుడిగా....

బాపు బొమ్మలను చూస్తూ చిత్రాలను వేయడం మొదలుపెట్టిన చంద్ర.. పీయూసీ చదివే రోజుల్లోనే సీటి ఇన్ ద లైట్ చిత్రం వేసి ఉపాధ్యాయులను ఆశ్చర్యపర్చారు. పీయూసీ పరీక్షల్లో పాస్ అయితే తండ్రి తనను మెడిసిన్ చదివివే అవకాశం ఉండటంతో అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు తెలిసినా రాయకుండా వచ్చేశారు. చిత్రకారుడిగా కావాలనే కృతనిశ్చయంతో హైదరాబాద్ ఫైన్ ఆర్ట్స్ కళాశాలలో బీఏ పూర్తి చేశాక విజయభార్యవని పేరు మార్చుకుంటే చదువు చేసుకున్నారు.

సినిరంగంలోనూ అనుబంధం....

చంద్ర గారు పలు నాటకాల్లో నడించారు. చిల్లర దేవుళ్లు చిత్రంకోసా మరో బెంగాల్ చిత్రంలోనూ హీరోగా నడించే అవకాశం వచ్చినా నడించలేదు. చిల్లర దేవుళ్లు, చలివీమలు, తరం మారింది, మంచు పల్లకి, డిటిక్టివ్ నారద తదితర 20 చిత్రాలు, 6 లభ్యచిత్రాలకు కళాదర్శకుడిగా పనిచేశారు. మల్లాది, సూర్యదేవర, యండమూరి వీరేంద్రనాథ్ వంటి రచయితల సవలలు చంద్ర ముఖచిత్రాలతో ఆకట్టుకొనేవి. స్వాతి, ఆంధ్రభూమి వంటి వాచనపత్రికలకు ఆయన క్రమం తప్పకుండా బొమ్మలు గీసేవారు. ప్రఖ్యాత చిత్రకారుడు బాపు ప్రశంసలను అందుకున్నారు. దేవదాస్ కలకాల దర్శకత్వం వహించిన చలివీమలు చిత్రంలో చంద్ర గురువుగా నడించారు. పూరుమ్మడి బ్రతుకులు, చిల్లర దేవుళ్లు, మంచు పల్లకి తదితర సినిమాల్లో చిన్న చిన్న పాత్రలు పోషించారు. చిల్లర దేవుళ్లు మరియు మా భూమి వంటి ఇతర చిత్రాలకు సాంకేతిక రంగాలలో పనిచేశాడు.

చంద్ర గారి శ్రీమతి ఉపాధ్యాయురాలైన విజయ భార్యకు కూడా అనేక నవలలు రచించారు. వాటిలో 'అనురాగ వంబిత' ఒకటి, దీని ఆధారంగానే తెలుగు చిత్రం 'ఉర్దూ' రూపొందింది.

చంద్ర కథారచయిత....

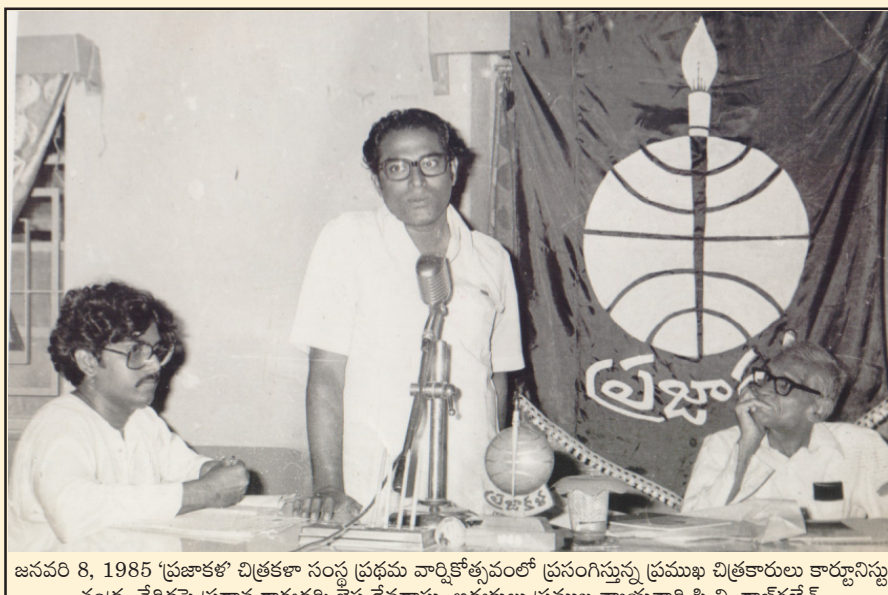
చంద్ర గారు కథారచయిత కూడా. దాదాపు 150 కథలు రాశారు. 'ఇడ్లెట్ జీవితం', 'గడియారం గొల్లుమంది', 'అజనం', 'చాపు', 'చీకటి', 'తలుపులు' కథలున్నాయి. 'ఇడ్లెట్ కథకు యూత్ ఫ్రెండ్స్ జాతీయ అవార్డు అందుకున్నారు. వాటిలో '12 కథలు' శీర్షికతో ఒక కథా సంకలనం వెలువరించారు. రచయితగా యర్రంకెట్టి సాయి, పమ్మి వీరభద్రరావులతో కలిసి గొలుసు నవల కూడా రాశారు. మిత్రులతో కలిసి న్యూ వేవ్ రైట్స్ పేరుతో 'పోరు' అనే కథాసంకలనం ప్రచురించారు.

కొన్ని వేల కథలకి చిత్రాలు.....

ఇతను కొన్ని వేల కథలకి చిత్రాలు వేశాడు. ఎన్నో పుస్తకాలకు ముఖచిత్రాలు గీశాడు. వేలకొద్దీ కార్టూన్లు గీశాడు. చిత్రకళ మీద వ్యాసాలు, సమీక్షలు, కవితలు, 125కు పైగా కథలు వివిధ పత్రికలలో ప్రచురించాడు.

చంద్ర గారి మొదటి కార్టూన్లు 1959లో ఆంధ్రపత్రికలో, మొదటి కథ 1961లో ఆంధ్రప్రభలో అచ్చయ్యాయి. జ్యోతి, యువ మాసపత్రికలలో ఆర్టిస్టుగా పనిచేశారు. స్వాతి మాసపత్రిక, మయూరి వాచనపత్రిక, పుస్తక ప్రచురణ మాసపత్రికలలో సంపాదక వర్గంలో పనిచేశారు. 20 సినిమాలకు, 6 దాక్యుమెంటరీ చిత్రాలకు కళాదర్శకుడి గా పనిచేశారు. 2 దాక్యుమెంటరీ చిత్రాలకు దర్శకత్వం వహించారు. ఇంద్రధనుస్సు, వెన్నెలవేట మొదలైన టి.వి.సినియత్నుకు దర్శకత్వం వహించారు.

చంద్ర, 'బాల' పేర్లతో చిత్రకారునిగా, ఇల్లస్ట్రేటర్ గా, కార్టూనిస్ట్ గా, డిజైనింగ్ గా ప్రసిద్ధి చెందిన మైదం చంద్రశేఖర్ దీర్ఘ కాలిక అనారోగ్యం మరియు కరోనా మహమ్మారి కి గురై సికింద్రాబాద్ మదర్ థెరిసా రీహబిలిటేషన్ సెంటర్లో చికిత్స పొందుతూ 28-04-2021న హైదరాబాద్ లో తన 75వ యేట మరణించారు.

జనవరి 8, 1985 'ప్రజాకళ' చిత్రకళా సంస్థ ప్రధాన వార్షికోత్సవంలో ప్రసంగిస్తున్న ప్రముఖ చిత్రకారులు కార్టూనిస్టు చంద్ర. వేదికపై ప్రధాన కార్యదర్శి డైన్ దేవదాస్, అధ్యక్షులు ప్రముఖ న్యాయవాది సి.వి. రాజ్ గణేశ్.

గ్రామాలు అభివృద్ధి చెందితేనే దేశం అభివృద్ధి చెందుతుంది..

-రాష్ట్ర పశుసంపర్క క్షేత్ర శాఖ మంత్రి డాక్టర్ వాకిటి శ్రీవారి -రోడ్డు త్రొక్కి నిర్మాణానికి శంకుస్థాపన చేసిన మంత్రి

నల్గొండ, ఏప్రిల్ 29: గ్రామాలు బాగుపడితేనే దేశం బాగుపడుతుందిని రాష్ట్ర క్షేత్ర, పాడి పరిశ్రమ అభివృద్ధి, పశు సంపర్క శాఖ మంత్రి డాక్టర్ వాకిటి శ్రీవారి అన్నారు. ఇవాళ నారాయణ పేట జిల్లా మక్కల్ మండలం గోలపల్లి నుండి మంథన్ గోడ్ రోడ్డుకు ఒక కోటి యాభై లక్షల రూపాయలతో నిర్మించ తలపెట్టిన నూతన వంతెన నిర్మాణానికి ఆయన శంకుస్థాపన చేశారు. ఈ సందర్భంగా మంత్రి మాట్లాడుతూ గతంలో మక్కల్ ను ఎవ్వరూ పట్టించుకోలేదన్నారు. రోడ్డు పెట్టగా ఉంటేనే గ్రామాలకు గౌరవం పెరుగుతుందన్నారు. రోడ్డు విస్తరణలో ఇండ్లు కోల్పోతే వారికి ఇండ్లు మంజూరు చేస్తామని హామీనిచ్చారు. మీ సహకారం ఉంటే గ్రామాలను మరింత అభివృద్ధి చేసుకోవచ్చని మంత్రి నూచించారు. గ్రామాలలో రాజకీయాలకేతనంగా ఇందిరమ్మ ఇండ్లు మంజూరు చేస్తున్నామని గుర్తు చేశారు. గ్రామాలు అభివృద్ధి చెందితేనే మండలాలు, నియోజకవర్గాలు, జిల్లాలు, రాష్ట్రాలు తద్వారా దేశం బాగుపడుతుందని అన్నారు. మక్కల్ ను ఈ రెండు స్తూర విజ్ఞలో చాలా అభివృద్ధి చేశామన్నారు. గ్రామాలను బాగు చేసుకున్నప్పుడే మనం తెలివిమతులము అవుతామని అన్నారు. మక్కల్ కు 220 కేపీ సబ్ స్టేషన్ ను త్వరలోనే తీసుకొస్తామని ఆయన వెల్లడించారు. మక్కల్ లో రోడ్డు విస్తరణకు అడ్డమైతే నా ఇల్లు కూల్చమని ఆదేశించానని గుర్తు మంత్రి చేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో మంత్రి తో పాటు గౌల పల్లి గ్రామ సర్పంచ్ సూర్యకుమార్, మంథన్ గోడ్ గ్రామ సర్పంచ్ రాజేందర్ గాడ్, మక్కల్ మున్సిపల్ చైర్ పర్సన్ వాకిటి మానస హస్తంకర్, మార్కెట్ మాజీ జడ్పీటీసీ జి.లక్ష్మి రెడ్డి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

అభ్యుదయ కవి శ్రీ శ్రీ

చిరవయ్యవ శతాబ్దపు తెలుగు సాహిత్యాన్ని శాసించిన మహాకవి శ్రీ శ్రీ శ్రీ నీవాసరావు గారి లభ్యమైన శ్రీ శ్రీ (ఏప్రిల్ 30, 1910 - జూన్ 15, 1983). విప్లవ కవిగా, సాంప్రదాయ, ఛందోబద్ధ కవిత్వాన్ని దిక్కురాలి చిన వారిగా, అభ్యుదయ రచయితల సంఘం అధ్యక్షులుగా, విప్లవ రచయితల సంఘం స్థాపక అధ్యక్షులు గా, సినిమా పాటల రచయితగా ఆయన సుప్రసిద్ధుడు. శ్రీ శ్రీ హేతువాది, నాస్తికులు. మహాకవిగా శ్రీ శ్రీ విస్తృతా మోదం పొందారు. శ్రీ శ్రీ పుట్టిన దినం గురించి, ఫిబ్రవరి 1, 1910 న జన్మించిన వానని ఆయన విశ్వాసం చివా, పరిశోధకులు కొందరు 1910 ఏప్రిల్ 15న జన్మించారని పేర్కొన్నారు. విశాఖపట్నం పురపాలక సంఘం వారు ఖరారు చేసిన తేదీనే 1910 ఏప్రిల్ 30 అని విరసం వారు స్పష్టీకరించారు. శ్రీ శ్రీ రంగం సూర్యనారాయణకు దత్తపుత్రుల వలన ఇతను ఇంటిపేరు శ్రీ శ్రీ రంగం మారింది. ప్రాథమిక విద్యాభ్యాసం విశాఖ పట్టణంలో చేశారు. 1925లో ఎస్ ఎస్ ఎల్ సీ పుట్టిర్లు అయినారు. అదే సంవత్సరం వెంకట రమణమ్మను పెళ్ళి చేసుకున్నారు. 1931 లో మద్రాసు విశ్వ విద్యాలయంలో బియ్యం (ఇంటు కాస్టులు) పూర్తి చేశారు.

1935లో విశాఖ లోని మిసెస్ ఎ ఎన్ కాలేజీలో డిమాన్స్ట్రేటరుగా చేరారు. 1938లో మద్రాసు ఆంధ్ర ప్రభలో సబ్ ఎడిటరుగా చేరారు. ఆ తరువాత ఆకాశవాణి, ఢిల్లీ లోను, మిలిటరీ లోను, నిజాము నవాబు వద్ద ఆంధ్ర వాణి పత్రికలోను వివిధ ఉద్యోగాలు చేశారు. 1933 నుండి 1940 వరకు ఆయన రాసిన మహా ప్రస్థానం, జగన్నాథుని రథచక్రాలు, గర్భించు రమ్మ వంటి గొప్ప కవితలను సంకలనం చేసి మహాప్రస్థానం అనే పుస్తకంగా ప్రచురించారు. తెలుగు లో సాహిత్యపు దశమూ, దిశమూ మార్చిన పుస్తకం అది. 1935లో విశాఖ లోని మిసెస్ ఎ ఎన్ కాలేజీలో డిమాన్స్ట్రేటరుగా చేరారు. 1938లో మద్రాసు ఆంధ్ర ప్రభలో సబ్ ఎడిటరుగా చేరారు. ఆ తరువాత ఆకాశవాణి, ఢిల్లీ లోను, మిలిటరీ లోను, నిజాము నవాబు వద్ద ఆంధ్ర వాణి పత్రికలోను వివిధ ఉద్యోగాలు చేశారు.

1947లో మద్రాసుకు తిరిగి వచ్చి ఆక్రమ స్థిరపడ్డారు. తన రచనా వ్యాసం గలన్ని కోసాగిస్తూ మరెన్ని గొప్ప రచనలు చేశారు. ఎన్నో సినిమాలకు పాటలు, మాటలు రాశారు. 1949లో ఒక బాలికను దత్తత తీసుకున్నారు. 1956లో సరోజమ్ రెండవ భార్యగా వివాహమాడారు. 1955 సాంస్కృతిక ఎన్నికలలో కమ్యూనిస్టుల తరఫున శ్రీ శ్రీ చురుగా ప్రచారం నిర్వహించారు. హనుమాన్ జంక్షన్ ఒక ప్రచార సభలో, ఆయన ఆరోగ్యం దెబ్బతిని, కొన్ని నెలల పాటు ఆసుపత్రిలో ఉండవలసి వచ్చింది. 1969లో ప్రత్యేక తెలంగాణ ఉద్దేశం తీవ్రంగా ఉన్న సమయంలో, శ్రీ శ్రీ, వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యతో కలిసి, ఖమ్మంలో సమ్మెకు వాదాన్ని వినిపిస్తూ ప్రదర్శన జరిపారు. శ్రీ శ్రీ ఎన్నో పురస్కారాలు పొందారు. కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ అవార్డు, మొదటి 'రాజా లక్ష్మీ

ఫౌండేషన్' అవార్డు తదితరాలు. అభ్యుదయ రచయితల సంఘానికి (అరసం) అధ్యక్షుడిగా పనిచేశారు. 1970లో ఆయన షట్పూర్తి ఉత్సవం సందర్భంగానే అధ్యక్షుడుగా విప్లవ రచయితల సంఘం (విరసం) ఏర్పడింది. 18 వ ఏట 1928 లో "ప్రభవ" అనే కావ్య సంపుటిని ప్రచురించారు. 1950 లో మహాప్రస్థానం కావ్యం మొదటిసారిగా ప్రచురితమైంది. మహాప్రస్థానం, జగన్నాథుని రథచక్రాలు, వాటిసారీ, భిక్షువర్షిణి మొదలైన కవితల సంపుటి అది. ఆధునిక తెలుగు సాహిత్యంలో ఈ కావ్యం అత్యున్నత స్థానంలో నిలిచి శ్రీ శ్రీని మహాకవి చేసింది. తరువాత మరోప్రస్థానం, ఖడ్గ సృష్టి అనే కవితా సంకలనాలను, చరమకాలి అనే కథల సంపుటిని, రేడియో నాటికలు రచించారు. తెలుగు వారిని ఉర్రూతలూగించిన ఎన్నో గొప్ప సినిమా పాటలను ఆయన రచించారు. అల్లూరి సీతా రామ రాజు సినిమాకు రాసిన "తెలుగు వీర లేవరా" అనేది శ్రీ శ్రీ రాసిన అత్యున్నతమైన ఒకటి. రెండవ భార్య సరోజితో కలిసి సినిమాలకు మాటలు రాసారు. తెలుగులో మొట్టమొదటి డబ్బింగ్ సినిమా ఆహూతికి శ్రీ శ్రీ మాటలు పాటలు వ్రాశారు. బి.వి.రెడ్డి వార్యతో వరిచయం కలిగిగాక, ఆయన కన్నడలో తీసిన కన్నాదాసం అనే సినిమాను తెలుగు లో కూడా నిర్మించడం శ్రీ శ్రీని రచయితగా నియమించుకున్నారు. శ్రీ శ్రీ మైసూరులో పుడి ఒక్కరోజులో 12 పాటలు వ్రాశారు. ఇది ప్రపంచ చలనచిత్ర లోకంలో ఒక రికార్డు! మనసున మనస్సె (డాక్టర్ చక్రవర్తి) హలో హలో ఓ అమ్మాయి (ఇద్దరు మిత్రులు) నా హృదయంలో నిదురించే వెలి (ఆరాధన)

తెలుగువీర లేవరా (అల్లూరి సీతారామరాజు) పాడవ్వే ఖరతీ యుద్ధా (వెలుగు నీడలు) శ్రీ శ్రీ గీతాలతో కలిసి తురాయిలు. తెలుగే మన జాతీయ భావ కావాలనేది తన అభిమతం అన్నారు. ఇది భాషా దురభిమానంతో అంటున్న మాటకాదని, తెలుగు భారతదేశం అంతటి జాతీయభావ కాగల అర్హత గలదని జె.బి.యస్.హోల్లెస్ అన్నారు. సంస్కృత పదాలను జిర్జించుకున్న కారణంచేత, అటు ఉత్పాదించారేకాక, అలాగే నెలల పాటు కౌచుకుంటూనే ఉండిపోయింది. తెలుగు నేర్పకోవడం చాలా సులభమని హోల్లెస్ పండితుని వాదనతో శ్రీ శ్రీ విభక్తినిస్తున్నా నన్నారు. ఏప్రిల్ 30.. మహాకవి శ్రీ శ్రీ జయంతి

-రామ కిష్టయ్య సంగన భట్ల, 9440595494

Advertisement for Sri Sri Neevasaravu, featuring a portrait and text about his literary contributions and a book launch event.

Advertisement for 'Sri Sri Neevasaravu' featuring a portrait and text about his literary contributions and a book launch event.

Advertisement for 'Sri Sri Neevasaravu' featuring a portrait and text about his literary contributions and a book launch event.

Advertisement for 'Sri Sri Neevasaravu' featuring a portrait and text about his literary contributions and a book launch event.

Advertisement for 'Sri Sri Neevasaravu' featuring a portrait and text about his literary contributions and a book launch event.

Advertisement for 'Sri Sri Neevasaravu' featuring a portrait and text about his literary contributions and a book launch event.

Advertisement for 'Sri Sri Neevasaravu' featuring a portrait and text about his literary contributions and a book launch event.